

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 8/2019

Cena \$ 2.50

AUGUST 2019

Kaple svatého Vavřince u Domažlic

*Ha ty svatej Vavřínečku
stojíš na pěkném kopečku...*

zpívá se ve známé písničce. Onen kopeček se jmenuje Veselá hora a najdeme ho necelé tři kilometry od centra Domažlic. Svatý Vavřinec má svátek 10. srpna a tak se symbolicky můžeme k němu vydat na pout'.

Na Veselou horu vede cesta starými alejemi, kterými stoupají vzhůru poutníci už celá staletí. Na kopečku nad Domažlicemi nechal podle pověsti jako první postavit kapli už kníže Boleslav I. na památku jeho vítězství nad Maďary, utíkajícími po porážce na Lešském poli do šumavských lesů. Tato událost se stala v den sv. Vavřince v roce 995.

V červnu 1683 vznikl v domažlické Hradské ulici požár, který se rozšířil na pravou stranu náměstí a blížil se k radničnímu domu. Tehdejší děkan P. Jiří Mauricius Borovský, který v Domažlicích působil od ledna 1679 do své smrti dne 1. dubna 1692, vyšel s Nejsvětější Svátostí z kostela a domažličtí rychtáři přísahali, že zbudují kostel na hoře nad městem, pokud se oheň dále nerozšíří. Oheň se přestal šířit, ale rychtáři svůj slib nedodrželi. Myšlenky se však ujala zbožná a zámožná domažlická měšťanka paní Zuzana Veselá, která se při tomto velkém ohni v Domažlicích tehdy v hrůze obrátila o pomoc ke sv. Vavřinci a doma před jeho obrazem slíbila založení kaple k jeho cti a chvále, když požár skončí. Ta svůj slib dodržela a jejím přispěním bylo započato se stavbou kostela a ten byl nakonec 10. srpna 1695 slavnostně vysvěcen. Příjmení Zuzany Veselé se pak ujalo i jako místní označení pro kopec nad Domažlicemi, který se od té doby nazývá Veselá hora.

Později však byl kostelík opomíjen a stále více pustl. Až v roce 1769 byl opraven a rozšířen zásluhou domažlického rodáka P. Petra Bedřicha Floriána, děkana v Polné.

V josefinské době postihl kostel stejný osud jako mnoho ostatních, byl zrušen a prodán v roce 1788. Po smrti císaře Josefa II. usilovali domažličtí měšťané o jeho obnovení. Opět byl posvěcen 19. října 1851 tehdejším vlasteneckým děkanem a vikářem P. Janem FASTEREM, domažlickým

Poutníci v chodských krojích v procesi ke sv. Vavřinci na Veselé hoře

rodákem. Od této doby se zde vždy v neděli po svátku sv. mučedníka Vavřince, konaly slavné poutní bohoslužby.

Poutníky vítal z věžičky hlas dvou zvonů, které však byly v první světové válce roku 1917 zabaveny pro potřebu zbrojního průmyslu císařsko-rakouské monarchie. Ve dvacátých letech minulého století byly zakoupeny nové dva zvony, pojmenované „Vavřinec“ a „Anna“. Avšak i tyto postihl v roce 1942 stejný osud jako ty předcházející, neboť byly zabaveny pro potřebu nacistického zbrojního průmyslu. Od této doby věžička kostelíka je bez zvonů.

Téměř celonárodní událostí se stala pout' 13. srpna 1939, kdy se do Domažlic podle úředních odhadů sjelo kolem 120 tisíc lidí z celých Čech i Moravy, přivezených desítkami zvláštních vlaků a tisíci automobily, a pouti se zúčastnila také řada představitelů české kultury. Jednalo se o největší pout', která se konala v době, kdy již české země byl pod vládou nacistů v Protektorátu Čechy a Moravy. Vlastenecké kázání, ve kterém demonstroval odpor českého národa proti německé okupaci pronesl vyšehradský kanovník Msgre Bohumil Stašek. V září téhož roku byl nacisty uvězněn a ve věznicích a koncentračních táborech pobyl až do konce druhé světové války. Po svém návratu se v roce 1945 opět zúčastnil svatovavřínecké pouti jako kazatel, ovšem již s poničeným zdravím. Arcibiskup pražský a pozdější kardinál Josef Beran měl u sv. Vavřince v roce 1947 slavné bohoslužby a kázání. Po únorovém puči v roce 1948 byly poutě zakázány a komunisté se je snažili nahradit do-

zínkovými a folklorními slavnostmi. Krátce byly obnoveny až v letech 1968 a 1969. Po tyto dva roky pobýval u sv. Vavřince česko-budějovický biskup Josef Hlouch, který se znovu ujal řízení této diecéze, když byl propuštěn z internace. Pak v normalizačních letech byly poutě v neděli na Vavřinci opět zakázány a bohoslužby mohly být pouze v kostele v Domažlicích.

Teprve od roku 1990 – po sametové revoluci – byly poutě u sv. Vavřince na Veselé hoře opět obnoveny a poutní bohoslužby zde konala řada známých církevních osobností. Mezi nimi zvláště apoštolský nuncius v České republice arcibiskup Giovanni Coppa, arcibiskup Karel Otčenášek, biskupové Radkovský, Koukl, Herbst a mnozí další hodnostáři.

Pout' na svatém Vavřínečku je vždy velkou událostí pro celé Chodsko. Ke kostelíku proudí zástupy lidí v tradičních krojích. Kromě duchovního povznesení toto místo návštěvníkům nabízí jedinečný výhled do kraje. Jako na dlani zde leží město Domažlice a nedaleký Baldov. Kousek dál je pak vrch Koráb u Kdyně a na horizontu se vlní šumavské vrcholky Javoru a Ostrého na jedné straně a panorama Českého lesa s Čerchovem na straně druhé.

Podle: <http://farnostdomazlice.cz>
<https://cs.wikipedia.org>

Foto na titulní straně:
Kaple sv. Vavřince – známé poutní místo na Veselé hoře u Domažlic

Modleme se rádi „Anděl Páně“

Původ modlitby Anděl Páně sahá do roku 1456. Turecký paša Mohamed II. se tehdy chystal zasadit smrtící úder křesťanským zemím. Odpovědí byl list papeže Kalista III., kterým nařídil polední zvonění, při kterém se všichni křesťané mají sjednotit v modlitbě. A křesťanská Evropa byla tehdy zachráněna...

V kritické situaci křesťanů v Evropě, ale i jinde ve světě, by měla modlitba Anděl Páně získat opět zvláštní význam. Vzhledem k její výstižnosti a krátkosti bychom se ji měli modlit jako naši předkové třikrát denně – ráno, v poledne a večer. Modleme se pravidelně Anděl Páně za obnovu víry v Evropě i v Americe.

Modleme se rádi, vyhýbejme se roztržitosti a prosíme o rozumné věci.

Pro věřícího člověka je největším štěstím přijít do nebe.

Pamatujme si, že Bůh nás nejen stvořil, ale chce nás mít u sebe navždy. A i když nás stvořil bez nás, spasit nás bez nás nemůže. V tom s ním musíme spolupracovat, a to s milostí, kterou nám dává.

Bůh chce, abychom ho milovali. Lásku za lásku... Abychom uměli na jeho obranu říci i odvážné slovo.

Špatné náklonnosti jsou jako ptáci, co se uhnízí na věži kostela. Vždy, když kostelník jde zazvonit, rozletí se, ale čekají na blízkých větvích stromů. Jakmile zvuk zvonů utichne, zase se vrací na věž.

Drahá Matko, Panno Maria, dej, abych spasil svou duši. Tuto střelnou modlitbu opakujte zvláště tehdy, když na vás dolehnou pokušení.

Všude, kde se děje něco velkého a důležitého pro spásu lidstva, tam je vždy Maria. Její starostlivé oko, její laskavá ruka a dobrota mateřského srdce.

Časopis Milujte se 49/2019

Anděl Páně zvěstoval Panně Marii a ona počala z Ducha Svatého.

Zdrávas, Maria...

Maria řekla: „Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova.“

Zdrávas, Maria...

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.

Zdrávas, Maria...

Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko,

aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních.

Modleme se: Pane, poznali jsme andělské poselství o vtělení Krista, Tvého Syna; vlej nám, prosíme, do duše svou milost, ať nás jeho umučení a kříž přivede k slávě vzkříšení. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

LITURGICKÁ ČTENÍ

19.neděle v mezidobí - 11.srpna 2019

1.ČTENÍ - Mdr 18, 6-9

Čtení z knihy Moudrosti.

Ta noc, v níž byli pobiti prvorození Egypťanů, byla napřed oznámena našim otcům, aby byli dobré mysli, když bezpečně poznají, jakým přísahám uvěřili. Pak tvůj lid už očekával záchranu spravedlivých a zkázu nepřátel. Neboť čím jsi trestal protivníky, tím jsi oslavil nás, když jsi nás povolal. Vždyť skrytě obětovaly zbožné děti dobrých rodičů a svorně si uložily božský zákon, že svatí budou mít stejný podíl na stejných dobrech i stejných nebezpečích, když předtím zazpívali chvalozpěvy otců.

2.ČTENÍ - Žid 11, 1-2.8-19

Čtení z listu Židům.

Bratři! Víra je obsahem toho, v co doufáme, je přesvědčením o věcech, které nevidíme. Pro ni se našim předkům dostalo pochvaly. Protože Abrahám věřil, uposlechl Boží výzvy, aby se vystěhoval do země, kterou měl dostat v dědičné držení; vystěhoval se, ačkoli nevěděl, kam jde. Víra ho vedla k tomu, aby se usadil v zaslíbené zemi jako cizinec, bydlel ve stanu, podobně jako Izák a Jakub, kterým se dostalo dědictvím stejného příslibu. Čekal totiž na město s pevnými základy, které sám Bůh vystaví a založí. I Sára uvěřila, a proto dostala sílu stát se matkou, a to přes svůj pokročilý věk, protože se spolehla na toho, který ten slib dal. A tak z jednoho muže, a to už vetchého, vzešlo tolik potomků jako hvězd na nebi a jako písku na mořském břehu, který nikdo nespočítá. Tito všichni umírali s vírou, i když se nedočkali toho, co bylo slíbeno: jen zdáli to viděli a radostně vítali a prohlašovali, že jsou na zemi jenom cizinci a přistěhovalci. Když tak mluvili, dávali tím najevo, že pravou vlast teprve hledají. Kdyby měli na mysli tu, z které se odstěhovali, měli by přece dost času se tam vrátit. Ale oni toužili po lepší vlasti, totiž nebeské. Proto se ani Bůh za ně nestydí a nazývá se jejich Bohem a připravil jim město. Protože měl Abrahám víru, přinesl Izáka v oběť, když ho Bůh zkoušel. Svého jediného syna chtěl obětovat, třebaže mu bylo slíbeno: „Od Izáka budeš mít potomky.“ On totiž uvažoval takto: Bůh má dost moci, aby vzkřísil třeba i mrtvé. Proto také Izák dostal nazpátek i jako předobraz.

EVANGELIUM - Lk 12, 32-48

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Neboj se, malé stáde! Váš Otec rozhodl, že vám dá království. Prodejte svůj majetek a rozdejte na dobré skutky. Opatřte si měšce, které nezpuchřejí, poklad v nebi, kterého neubývá, kam se k němu zloděj nedostane a kde ho mol nerozežere. Vždyť kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce. Mějte bedra přepásaná a vaše lampy ať hoří, abyste se podobali lidem, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu hned otevřeli, když přijde a zatluče. Blahoslavení služebníci, které pán při svém příchodu najde, jak bdí. Amen, pravím vám: Přepáše se, pozve je ke stolu, bude chodit od jednoho k druhému a obsluhovat je. A když přijde po půlnoci nebo při rozednění a nalezne je tak, jsou blahoslavení. Uvažte tohle: Kdyby hospodář věděl, v kterou hodinu přijde zloděj, nenechal by ho prokopat se do domu. I vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.“ Petr se ho zeptal: „Pane, říkáš toto podobnosti jenom nám, nebo všem?“ Pán řekl: „Kdo je tedy ten věrný a rozvázný správce, kterého pán ustanoví nad svým služebnictvem, aby jim dával včas přiděl jídla? Blaze tomu služebníku, kterého pán při

svém příchodu najde, že to dělá! Opravdu, říkám vám: Ustanoví ho nad celým svým majetkem. Kdyby si však onen služebník pomyslí: „Můj pán hned tak nepříjde,“ a začne tlouci čeledíny a děvečky, jíst, pít a opíjet se, přijde pán toho služebníka v den, kdy to nečeká, a v hodinu, kterou netuší, ztrestá ho a odsoudí ho ke stejnému údělu s nevěřícími. Služebník, který zná vůli svého pána, a přece nic podle jeho vůle nepřipraví a nezařídí, dostane mnoho ran. Ten však, kdo ji nezná, a udělá to, co zasluhuje bití, dostane jich méně. Kdo mnoho dostal, od toho se mnoho očekává, a komu se mnoho svěřilo, od toho se bude víc žádat.“

20.neděle v mezidobí - 18.srpna 2019

1. ČTENÍ - Jer 38, 4-6. 8-10

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Úředníci řekli králi: „Ať je zabit tento člověk, neboť oslabuje ruce bojujícího mužstva, které zůstalo v tomto městě, i ruce všeho lidu, když k nim mluví takové řeči, protože nehledá tento člověk blaho tohoto lidu, ale jeho neštěstí.“ Král Sidkijáh řekl: „Hle, je ve vašich rukou“ - neboť král proti nim nic nezmohl. Vzali tedy Jeremiáše a uvrhli ho do cisterny královského prince Malkijáha, která byla ve věžeňském dvoře; spustili Jeremiáše po provazech do cisterny, ve které nebyla voda, ale jen bahno; a Jeremiáš zapadl do bláta. Etiopan Ebedmelech vyšel z královského paláce a řekl králi: „Můj pane, králi, tito muži se dopustili zlého činu vším, co spáchali proti proroku Jeremiášovi, když ho vsadili do cisterny. Umře v ní hladem, neboť v městě už není chléb.“ Tu rozkázal král Etiopanu Ebedmelechovi: „Vezmi s sebou odtud tři muže a vytáhni proroka z cisterny, dřív než umře.“

2. ČTENÍ - Žid 12, 1-4

Čtení z listu Židům.

Bratři! Nesmíme je množství těch, kteří se na nás dívají! Odhodíme proto všechno, co by nás mohlo zatěžovat, všechno, co by nás mohlo rozptylovat, a vytrvale běžme o závod, který je nám určen. Mějme oči upřeny na Ježíše: od něho naše víra pochází a on ji vede k dokonalosti. Místo radosti, která se mu nabízela, vzal na sebe kříž a nic nedbal na urážky; nyní sedí po pravé straně Božského trůnu. Myslete na toho, který snesl, když mu hříšní lidé prudce odporovali, abyste neumdléváli a vnitřně neochabovali. Vždyť jste v boji proti hříchu ještě nekladli odpor až do krve.

EVANGELIUM - Lk 12, 49-53

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Oheň jsem přišel vrhnout na zem, a jak si přeji, aby už vzplanul! V křest mám být ponořen, a jak je mi úzko, než bude vykonán! Myslíte, že jsem přišel dát mír na zemi? Ne, říkám vám, ale rozdělení. Od nynějška totiž bude rozděleno pět lidí v jednom domě: tři proti dvěma a dva proti třem. Budou rozděleni otec proti synovi a syn proti otci, matka proti dceři a dcera proti matce, tchyně proti snaze a snacha proti tchyni.“

21.neděle v mezidobí - 25.srpna 2019

1.ČTENÍ - Iz 66, 18-21

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin: „Znám jejich skutky a jejich myšlenky. Přijdu, abych shromáždil všechny národy a jazyky. Přijdou a uží mou slávu. Udělám na nich znamení a pošlu některé z těch, kdo se zachránili, k národům Taršíše, Putu, Ludu, Mešechu, Rosu, Tubalu, Javanu, k dalším ostrovům, které o mně neslyšely mluvit a neviděly mou slávu. Budou hlásat národům mou slávu. Přivedou všechny

vaše bratry ze všech národů jako dar Hospodinu na koních, na vozech, na nosítkách, na mezcích a na velbloudech na mou svatou horu do Jeruzaléma - praví Hospodin - jako když synové Izraele přinášejí v čistých nádobách dary do Hospodinova domu. A také z nich si vezmu kněze a levity“ - praví Hospodin.

2.ČTENÍ - Žid 12, 5-7. 11-13

Čtení z listu Židům.

Bratři! Pustili jste z hlavy, že Bůh vás povzbuzuje jako své syny: „Když tě Pán vychovává, můj synu, neber to na lehkou váhu, ani neklesej na mysli, když tě kárá. Pán totiž trestá toho, koho má rád, a šlehá každého, koho uznává za svého syna.“ V té kázni vytrvejte! Bůh s vámi jedná jako se svými dětmi. Vždyť kterého syna otec nekárá? Pokud ovšem taková přísná výchova trvá, nezdá se radostná, nýbrž bolestná, ale potom to nese těm, kdo tou školou prošli, ovoce míru, totiž spravedlnost. Posilněte proto ochablé ruce a klesající kolena. Připravte pro své kroky přímé stezky, aby se chromý úd nevymlkl, ale spíš uzdravil.

EVANGELIUM - Lk 13, 22-30

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš se ubíral od města k městu, od vesnice k vesnici, učil a pokračoval v cestě do Jeruzaléma. Někdo se ho zeptal: „Pane, je málo těch, kdo budou spaseni?“ Řekl jim na to: „Usilujte o to, abyste vešli těsnými dveřmi! Říkám vám: Mnoho se jich bude snažit vejít, ale nebudou moci. Jakmile se pán domu zvedne a zavře dveře, a vy zůstanete venku a začnete tlouci na dveře a volat: 'Pane, otevři nám!', odpoví vám: 'Neznám vás, odkud jste.' Tu začnete říkat: 'Vždyť jsme s tebou jedli a pili a učil jsi u nás na ulicích!' Ale on vám odpoví: 'Nevím, odkud jste. Pryč ode mě, všichni jste páchali nepravostí!' Tam bude pláč a skřipění zubů, až uvidíte, jak Abrahám, Izák, Jakub a všichni proroci jsou v Božím království, ale vy budete vyhnáni ven. A přijdou od východu a od západu, od severu a od jihu a zaujmou místo u stolu v Božím království. Ano, jsou poslední, kteří budou prvními, a jsou první, kteří budou posledními.“

22.neděle v mezidobí - 1.září 2019

1.ČTENÍ - Sir 3, 19-21. 30-31

Čtení z knihy Sirachovcovy.

Synu, dělej své práce v skromnosti, a budeš milován bohumilými lidmi. Čím jsi větší, tím víc se pokořuj, a před Pánem nalezněš milost. Neboť veliká je moc Pána, je slaven pokornými lidmi. Pro ránu domýšlivce není uzdravení, neboť se v něm uchytilo ošklivé býlí. Rozumné srdce chápe poučné výroky, moudrý člověk touží po pozor-
ných posluchačích.

2.ČTENÍ - Žid 12, 18-19. 22-24a

Čtení z listu Židům.

Bratři! Nepřistoupili jste k hmotné hoře, z které šlehal oheň a která byla zahalena mračnou temnotou a bouří a při tom za zvuku trouby byly prohlášeny předpisy. Když to všechno Izraelité slyšeli, zdráhali se poslouchat a prosili, aby Bůh už k nim nemluvil. Vy však jste přistoupili k hoře Siónu a k městu živého Boha, k nebeskému Jeruzalému: ke vznešenému shromáždění obrovského množství andělů a k obci prvorozenců, kteří jsou zapsáni v nebi; přistoupili jste k soudci, Bohu všech, k duším spravedlivých, kteří už dosáhli cíle, a k Ježíši, prostředníku nové smlouvy.

EVANGELIUM - Lk 14, 1. 7-14

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když Ježíš přišel v sobotu do domu jednoho z předních farizeů, aby tam poje-
dl, dávali si na něj pozor. On si všiml, jak si hosté vybi-

raji přední místa. Řekl jim tedy toto poučení: „Až budeš od někoho pozván na svatební hostinu, nesedej si na přední místo. Mohl by být od něho pozván někdo vzácnější než ty, a ten, kdo pozval tebe i jeho, by přišel a řekl ti: 'Uvolni mu místo!' Tu bys musel s hanbou zaujmout poslední místo. Ale když budeš pozván, jdi si sednout na poslední místo, takže až přijde ten, který tě pozval, řekne ti: 'Příteli, pojď si sednout dopředu!' To ti bude ke cti u všech, kteří budou s tebou u stolu. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“ Svému hostiteli pak řekl: „Když strojíš oběd nebo večeři, nezvi své přátele, ani bratry, ani příbuzné, ani bohaté sousedy, aby tě snad také nepozvali, a tak by se ti dostalo odměny. Ale když strojíš hostinu, pozvi žebráky a mrzáky, chromé a slepé. A budeš blahoslavený, protože oni ti to nemají čím odplatit. Dostaneš však odměnu při vzkříšení spravedlivých.“

23.neděle v mezidobí - 8.září 2019

1.ČTENÍ - Mdr 9, 13-18

Čtení z knihy Moudrosti.

Kdo z lidí může poznat Boží úmysly, kdo pochopí, co chce Pán? Myšlenky smrtelníků jsou totiž nejisté a naše záměry vratké. Vždyť porušitelné tělo duši zatěžuje a pozemský příbytek utlačuje mysl plnou starostí. S námahou luštíme smysl pozemských věcí, nesnadno nalézáme to, co je nejvšednější. Kdo může vyzkoumat to, co je v nebi? Kdo poznal tvou vůli, když jsi mu nedal moudrost a z výšin neposlal svého svatého ducha? A tak se upravilo chování těch, kdo jsou na zemi, lidé se naučili, co je ti milé, a moudrosti se zachránili.

2.ČTENÍ - Flm 9b-10. 12-17

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filemonovi.

Mluví to Pavel, stařec, a nyní vězeň pro Krista Ježíše. Prosím tě za svého syna, kterému jsem dal život tady v žaláři, Onezima. Posílám ti ho nazpátek, přijmi ho, jako by to bylo moje vlastní srdce. Nejraději bych si ho nechal u sebe, aby mi sloužil místo tebe tady ve vězení, které snáším pro hlásání evangelia. Ale nechtěl jsem nic udělat bez tvého souhlasu, aby tvůj dobrý skutek nevypadal jako vynucený, nýbrž byl dobrovolný. Vždyť snad proto ti byl vzat na čas, abys ho dostal nazpátek navždycky, ne už jako otroka, ale jako něco více než otroka: jako drahého bratra. Když i mně je tolik milý, jak teprve tobě, jako člověk i jako křesťan. Jsi-li tedy přesvědčen, že já a ty patříme k sobě, přijmi ho, jako bych to byl já sám.

EVANGELIUM - Lk 14, 25-33

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíše cestou doprovázely velké zástupy. Obrátil se k nim a řekl: „Když někdo přichází ke mně a neklade svého otce, svou matku, ženu, děti, bratry a sestry - ano i sám sebe - až na druhé místo, nemůže být mým učedníkem. Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. Když někdo z vás chce stavět věž, nesedne si napřed a nespočítá náklady, jestli má dost na dokončení stavby? Kdyby totiž položil základy a nestačil ji dokončit, vysmáli by se mu všichni, kdo by to viděli, a říkali by: 'Tenhle člověk se pustil do stavby, ale nemohl ji dokončit.' Nebo když má některý král vytáhnout proti jinému králi, aby s ním vedl válku, nesedne si napřed a neuvažuje, jestli se může s deseti tisíci vojáků utkat s tím, kdo proti němu táhne s dvaceti tisíci? Jestliže na to nestačí, vyšle posly, dokud je ten druhý ještě daleko, a žádá o podmínky míru. Tak ani žádný z vás, kdo se nezřekne všeho, co má, nemůže být mým učedníkem.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 31. července 2019

Politické události

Prezident Zeman po dvou měsících odvolal ministra kultury Staňka

Prezident Miloš Zeman dva měsíce od doručení návrhu premiéra Andreje Babiše (ANO) odvolal ke 31. červenci ministra kultury Antonína Staňka (ČSSD). Na sociálních sítích o tom informoval prezidentův mluvčí Jiří Ovčáček. Zeman poděkoval Staňkovi za práci i za "odhalení zneužívání veřejných prostředků" v resortu ministerstva kultury. Zeman dodal, že očekává pečlivé prošetření dvou trestních oznámení, která v té souvislosti Staněk podal. Odcházející ministr pravděpodobně pověří řízením svého úřadu některého ze dvou svých náměstků.

Staněk v polovině května podal demisi, kterou ale Zeman nepřijal. Prezident argumentoval tím, že Staněk odhalil zneužívání veřejných prostředků a neměl by za to být trestán. Babiš následně na žádost ČSSD navrhl odvolání Staňka a jeho nahrazení místopředsedou ČSSD Michalem Šmardou. K návrhu na jmenování Šmardy se Zeman dosud nevyjádřil, podle Babiše to má v plánu v polovině srpna. Kandidáta ČSSD ale několikrát kritizoval.

Hrad o odvolání ministra Staňka informoval na sociálních sítích v pondělí 29. července. "Prezident republiky poděkoval Antonínu Staňkovi za jeho práci, zejména za péči o záchranu kulturních památek a za odhalení zneužívání veřejných prostředků v resor-

tu ministerstva kultury," uvedl mluvčí Ovčáček.

Staněk pravděpodobně pověří řízením svého úřadu některého ze dvou náměstků - Aloise Mačáka, nebo Jiřího Vzíenteka. Rozsah činnosti a pravomocí náměstka člena vlády a podmínky zastupování ministra přesně stanovuje zákon.

Staněk rezignoval v květnu po kritice odborné veřejnosti, která se na něj snesla poté, co odvolal šéfa Národní galerie Praha Jiřího Fajta a ředitele Muzea umění Olomouc Michala Soukupa. Předseda ČSSD Jan Hamáček řekl, že Staněk nekončí kvůli odvolání obou ředitelů, ale kvůli vyhocené situaci v kultuře, kterou už nemůže osobně zklidnit.

Zeman v pondělním prohlášení dodal, že očekává prošetření Staňkových trestních oznámení. Ministr na Fajta podal trestní oznámení kvůli autorské smlouvě na milion korun či kvůli dlouhodobým nájemním smlouvám uzavíraným galerií. Další oznámení směřovalo i na dva bývalé ředitele Muzea umění v Olomouci, odvolaného Soukupa a jeho předchůdce Pavla Zatloukala.

Ministerstvo kultury pravděpodobně nejméně do poloviny srpna nepovede plnohodnotný ministr. Zeman chce totiž rozhodnout o jmenování kandidáta ČSSD Šmardy až v polovině srpna. Podle Babiše to nebude znamenat problém, protože se období kryje s vládními prázdninami, které potrvají do 26. srpna, kdy se vláda

znovu sejde. Zeman v posledních týdnech kritizoval nedostatečné zkušenosti Šmardy s kulturou či nominace stranických funkcionářů na velvyslanecké a ministerské posty.

Potomci emigrantů získají snadněji české občanství.

Novelu musí podepsat ještě Zeman

Děti a vnuci krajanů, kteří emigrovali z někdejšího Československa, pravděpodobně budou moci snadněji získat české občanství. Změnu přínáší senátní novela, jejíž schválení horní komora potvrdila. Novelu o státním občanství nyní dostane k podpisu prezident.

Novela počítá s tím, že potomci emigrantů by mohli nabýt české občanství prohlášením. Stejnou úpravu navrhovalo ministerstvo vnitra už v roce 2013, Sněmovna ji ale tehdy z vládní předlohy vyřadila. V dolní komoře převládal názor, že k českému občanství by se mohli dostat i lidé, kteří třeba ani neumějí česky a nikdy v ČR nebyli.

Podobnou argumentaci při projednávání nynější novely ve Sněmovně použil komunist Zdeněk Ondráček. Před přijetím novely varoval i poslanec SPD Radek Koten. Podle něho není zřejmé, kolik lidí by úpravy využilo a zda by se nesnažili pouze získat výhody českého systému sociálního zabezpečení.

Předseda senátní komise pro krajany Tomáš Czernin (TOP 09) tyto námitky odmítl. "Obava, že by mohli zatěžovat náš sociální systém, mi přijde směšná," uvedl. Podle něj jsou potomci krajanů lidé vzdělaní, kteří "vždy cítili sounáležitost s Českou republikou".

Novela, s jejímž přijetím souhlasila i vláda, by se podle ministerstva vnitra mohla tý-

kat řádově stovek lidí, mimo jiné Čechů žijících v krizi zmítané Venezuele.

Senátoři s úpravou přišli kvůli tomu, že platné znění zákona se zavedením možnosti dvojího občanství mnohdy rodiny krajanů rozdělilo. Postihlo to rodiny, které musely odejít z bývalého Československa po nástupu komunistického režimu v roce 1948.

Pokud by byla novela přijata, zájemci o české občanství by k prohlášení museli přiložit doklad prokazující datum a způsob pozbytí českého nebo československého občanství jednoho z rodičů nebo prarodičů.

Nyní mohou nabývat občanství jen lidé, kteří československé nebo české občanství pozbyli před účinností vládní novely. Zákon vylučuje tuto možnost například pro slovenské občany s ohledem na rozdělení Československa.

Exministr Daniel Herman se vrací do vysoké politiky

Daniel Herman patřil mezi výrazné členy vlády Bohuslava Sobotky. Do politiky se nyní tak trochu vrací, kabinet Andreje Babiše ho v pondělí 22. července potvrdil coby nového člena Rady vlády pro lidská práva. V ní nahradí disidenta a akademika Daniela Kroupu, který odešel i kvůli komunistické minulosti nové zmocněnkyně vlády pro lidská práva Heleny Válkové (ANO). Herman v rozhovoru pro Aktuálně.cz vysvětlil, proč mu tato kapitola v životě Válkové nevadí: „Pro mě je osoba paní profesorky Válkové jasná. Známe se léta, znám její názory a já s ní naopak spolupracuji rád. Členství v KSČ nezdobí životopis nikoho. Na druhou stranu znám řadu lidí, kteří byli v KSČ,

dokázali se s tímto svým omylem poctivě rozloučit a otevřeně o něm pohovořit. Paní profesorka mezi tyto lidi patří. Já jsem přesvědčený antikomunista. Na druhou stranu umím pochopit lidi, kteří z nějakého důvodu podlehli tlakům, které tehdy byly. Musí se proto velmi dobře znát příběh konkrétního člověka, aby se k tomu mohl jiný vyjadřovat. A v případě paní profesorky oceňuji, s jakou otevřeností přede mnou o svých motivech pohovořila."

O tom, čemu se hodlá v radě věnovat říká: „Být členem Rady vlády pro lidská práva znamená věnovat se lidskoprávní agendě, kterou se zabývám roky. A pro mě je zásadní, pokud na tomto poli mohu pokračovat s požehnáním vlády. Protože když má člověk takový mandát, jeho možnosti jsou výraznější.“

Daniel Herman (* 1963) je laicizovaný katolický kněz, k církvi má blízko. V letech 1996 až 2006 byl mluvčím České biskupské konference. Mezi roky 2010 až 2013 řídil Ústav pro studium totalitních režimů. Do aktivní politiky vstoupil v minulém volebním období, kdy byl poslancem za KDU-ČSL a ministrem kultury. Od května 2017 do března 2019 působil jako místopředseda strany. V loňských senátních volbách kandidoval na Chrudimsku, dostal se do druhého kola. Senátorem se nakonec nestal, prohrál s Janem Teclm.

Ekonomika

Prahou bude jezdit 100 tisíc elektromobilů a dobijí je pouliční lampy, plánuje město

Praha se připravuje na masivní investice do nabíjení

elektrických aut. Obává se, aby v tomto bodě nezaspala. Do roku 2030 město počítá s tím, že se počet elektromobilů v metropoli zvýší na minimálně 100 tisíc. Problém je ale v tom, že zatím je možné tyto vozy nabíjet jen na necelých třech stovkách míst. Metropole chce proto vyměnit tisíce lamp veřejného osvětlení za dobíjecí. Instalace kabelů vyjde včetně výkopových prací na dvě až tři miliardy korun. První vzniknou už letos na Vinohradech.

"Ted' je veřejně obsluhovaných nabíječek zhruba dvě stě padesát. A ten předpokládaný nápor v žádném případě nemohou zvládnout," říká pražský radní pro majetek Jan Chabr (TOP 09). Město se proto pustí do budování vlastní sítě.

Bez ní si podle Chabry nelze představit, že by snad někdy například obyvatelé pražských sídlišť kdy dokázali elektromobily pohodlně využívat. Na rozdíl od majitelů elektromobilů, kteří vlastní dům, totiž obyvatelé bytů často nemají, kam by svou vlastní nabíječku umístili. Dnes jsou tak odkázáni na několik málo veřejných stanic, které jsou ale často i několik kilometrů od jejich domova.

Městskou nabíjecí síť by mělo v roce 2030 tvořit 4 až 4,5 tisíce lamp veřejného osvětlení, s tím, že u každé by mělo jít pomocí rozbočovače současně nabíjet dvě až tři auta. Budovat se ale začnou postupně, spolu s už plánovanou obnovou stávajícího osvětlení, které leckde nevyhovuje ani dnešním potřebám. Na podzim se má začít s pilotními projekty v části Vinohrad. Příští rok má přijít na řadu Smíchov.

Své plány město podle

Chabry zakládá na odhadech, které předpovídají, že by v roce 2030 mělo být v Česku přibližně 500 až 700 tisíc elektromobilů. "Dá se předpokládat, že nejméně pětina z nich bude jezdit v Praze," řekl radní.

Problém je v tom, že k pražským lampám se aktuálně dostává právě tolik energie, aby dokázaly svítit. "Když s nimi zkusíte udělat něco dalšího, okamžitě spálíte dráty," vysvětluje Chabr. Obzvláště pak pokud mluvíme o energeticky náročných nabíječkách.

Kabely vedoucí k lampám i lampy samotné je proto nutné vyměnit. Kapacitnější vedení vyjde asi třikrát draž než to dnešní. Místo stokoruny za metr stojí za metr tři sta korun. Ve výsledné částce se ale tento rozdíl podle Chabry ztratí. Za výkopové práce, už tak nutné pro výměnu chátrajícího vedení, totiž město zaplatí tři tisíce korun za metr čtvereční.

Přesto město odhaduje předběžné náklady na více než čtyři tisíce nabíječek na 2 až 3 miliardy korun. Vše ale ještě musí doložit přesnější analýza, která má být hotová do konce srpna. Ta má poskytnout odpověď i na to, kde budou nabíječky nejvíce potřeba.

Současně městská firma Operátor ICT vymýšlí, jak to udělat, aby řidiče elektromobilů nemátly desítky různých poskytovatelů elektřiny a mnoho různých platebních metod. Pražskou dopravní kartou Lítačka, nebo jinak nazvanou speciální kartou, tak zřejmě půjde u všech pražských stanic platit bezkontaktně bez ohledu na to, kdo konkrétní nabíjecí stanici provozuje.

Pražská rozvodná síť by podle Chabry měla nabíjení

desítek tisíc elektromobilů zvládnout. Město ale podle něj bude muset dolhlédnout na to, kolik jich v jaké ulici vzniká, aby nedošlo k přetížení rozvaděčů a následnému rozsáhlému výpadku proudu.

Škoda Auto v pololetí zvýšila provozní zisk na 824 milionů eur, rostou jí také tržby

Provozní zisk automobilky Škoda Auto v letošním prvním pololetí meziročně vzrostl o tři miliony eur na 824 milionů eur (21 miliard Kč). Tržby se zvýšily o 10,8 procenta na 10,2 miliardy eur (260 miliard Kč). Uvedla to mateřská společnost Volkswagen v tiskové zprávě o pololetních hospodářských výsledcích.

Tržby koncernu stouply o 4,9 procenta na 125,2 miliardy eur. Dodávky vozů zákazníkům se sice v pololetí snížily o 2,8 procenta na 5,4 milionu, nicméně podíl automobilky na globálním trhu vzrostl, protože se snížil i celosvětový prodej aut. K růstu tržeb pak přispěl prodej aut s vyšší ziskovou marží a lepší výkon divize finančních služeb a nákladních vozů Traton.

"V první polovině roku si Volkswagen Group na celkové slabším trhu vedla velmi dobře. Vývoj tržeb a zisku za prvních šest měsíců je potěšující. Také potvrzujeme výhled Volkswagen Group na celý rok," uvedl v prohlášení člen představenstva Volkswagenu odpovědný za finance Frank Witter. Provozní zisk hlavní značky VW stoupl o devět procent. Zvýšil se i zisk značek Porsche, Škoda a Seat. Luxusní značka Bentley se po loňské ztrátě vrátila do zisku. Zisk luxusní značky Audi se však snížil. Mohly za

to hlavně změny ve výrobě modelů a vyšší výdaje na nové produkty a technologie.

Koncern Volkswagen vlastní 12 značek. Patří mezi ně značky osobních automobilů VW, Audi, Seat, Škoda, Bentley, Bugatti, Lamborghini a Porsche, značky nákladních aut MAN a Scania a rovněž užitkové vozy Volkswagen a motocykly Ducati.

Lidé bez práce zaměstnání vůbec

nehledají,

myslí si tři z pěti Čechů

Tři pětiny Čechů si myslí, že většina nezaměstnaných nemá zájem pracovat. Vyplývá to z červnového průzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění (CVVM). Je to dosud nejvyšší podíl, proti loňskému roku vzrostl o čtyři procentní body a proti roku 2012, kdy byl nejnižší, se více než ztrojnásobil. Nezaměstnanost v Česku letos v červnu stagnovala na 2,6 procenta, lidí bez práce bylo nejméně od května roku 1997.

Že nezaměstnaní nemají zájem pracovat, míní 61 procent dotázaných. Čtvrtina lidí se domnívá, že většina nezaměstnaných si není schopna sehnat vhodnou práci a necelá desetina vyjádřila názor, že většina nezaměstnaných nemůže sehnat žádnou práci.

Současnou míru nezaměstnanosti považuje za příliš vysokou desetina dotázaných, téměř tři pětiny ji vnímají jako přiměřenou a čtvrtina jako příliš nízkou. "Oproti minulému roku se hodnocení nezaměstnanosti nezměnilo," uvedlo CVVM.

Šetření rovněž ukázalo, že mezi lidmi převládá názor, že nezaměstnanost v Česku zůstane v příštích dvou letech přibližně na stejné úrovni. K tomuto názoru se přiklonila necelá polovina respondentů.

Necelá třetina Čechů se domnívá, že nezaměstnanost v příštích dvou letech poroste a desetina očekává další pokles nezaměstnanosti. "Což je trochu v rozporu se zjištěním, že dvě třetiny z nich mají názor, že nezaměstnaní nemají zájem pracovat," podotkli autoři průzkumu.

Jeho účastníci se také pokusili popsat situaci na trhu práce v místě jejich bydliště. Téměř desetina z nich považuje nalezení jakékoliv práce v místě bydliště za těžké a další tři procenta za úplně nemožné. Naopak asi čtvrtina dotázaných se domnívá, že najít vhodnou práci není žádný problém, a necelé tři pětiny lidí se vyjádřily, že v místě jejich bydliště je možné najít práci, ale je těžké najít vhodnou práci.

"Všechna zjištění dokazují, že respondenti reflektují současnou velice nízkou míru nezaměstnanosti v Česku, zároveň reflektují i její regionální difference," uzavřeli pracovníci CVVM.

Průzkum se uskutečnil od 8. do 17. června a zúčastnilo se ho 1024 obyvatel Česka ve věku od 15 let.

Kurzovní lístek

30. 7. 2019 (střed)

EUR, 1	25.650
Kanada, 1	17.458
USA, 1	22.996

Kultura

Po šestnácti letech jednání se další 2 české objekty dostaly na seznam památek Světového dědictví UNESCO

Německo-český „Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří“ a česká „Krajina pro chov koní v Kladruších nad Labem“ byly dne 6. 7. 2019 zapsány na seznam památek „Světového dědictví UNESCO“.

Rozhodl o tom výbor při organizaci „Světové dědictví UNESCO“ na svém zasedání v Baku.

Návrh na zápis oblasti „Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří“ se staletou hornickou tradicí podalo společně Česká republika a Německá spolková republika. Počet památek v České republice, které se mohou pyšnit titulem „Světové dědictví UNESCO“, se tak rozrostl na 16. Výbor pro zápis objektů na seznam památek „Světového dědictví UNESCO“ na svém závěrečném jednání vyzdvihl, že v tomto případě šlo o komplikovaný, ale velmi dobře koordinovaný návrh. Hornický region „Erzgebirge/Krušnohoří“, jak zní oficiální název společné česko-německé nominace, tvoří 22 částí, z nichž 17 se nachází na území Saská a 5 v českém Krušnohoří. Českou část reprezentují: Hornická krajina Abertamy – Boží Dar – Horní Blatná, Rudá věž smrti, Hornická krajina Krupka a Hornická krajina Mědník.

„Je to mimořádná událost nejen pro Karlovarský kraj a naše saské partnery, ale i pro obě naše země. Potvrdila se tak výjimečná hodnota hornického regionu Krušnohoří na české i na saské straně,“ řekla v reakci na zápis na Seznam světového dědictví hejtmanka Karlovarského kraje Jana Mračková-Vildumetzová.

Kromě regionu Erzgebirge/Krušnohoří se dne 6. 7. 2019 na seznam památek „Světového dědictví UNESCO“ dostala také „Krajina pro chov koní v Kladruších nad Labem“. Hřebčín ale musí do prosince 2020 splnit několik podmínek a výbor k nim při-

dal i několik svých doporučení. „Podmínky pro nás nejsou nic překvapujícího. Počítáme s tím, že většinu z nich splníme ještě do konce letošního roku 2019,“ slíbil ředitel hřebčína Jiří Machek a dodal, že o zapsání se původně mělo hlasovat až v příštím roce...

*Jaroslav Oheč
Jáchymov ČR*

Praha dá

kvůli chování turistů k Lennonově zdi kamery, Řád maltézských rytířů z ní chce mít galerii

Na dalším osudu Lennonovy zdi se domluvili zástupci městské části Praha 1 a Řádu maltézských rytířů, který je jejím vlastníkem. Shodli se na společném postupu, kdy Praha 1 na místě instaluje kamery a maltézští rytíři plánují přeměnu zdi na venkovní galerii. Obě strany chtějí zahájit osvětovou kampaň především směrem k zahraničním turistům. Na dalším jednání během léta budou řešit podrobnosti, uvedla Praha 1.

Lennonova zeď i její okolí se staly místem nelegálního sprejství, které podle duchovního řádu i radnice podněcuje turistické agentury. Cizince lákají na procházku Prahou spojenou s konzumací alkoholu. Následně je zavedou na Kampu, kde jim u Lennonovy zdi rozdávají spreje. Řád maltézských rytířů kvůli tomu podal začátkem července trestní oznámení. Radnice Prahy 1 podle její mluvčí Kateřiny Písačkové zase ohlásila finančním úřadům podezření na nezákonné podnikání turistických agentur.

Praha 1 slíbila zajistit více policejních hlídek a instalaci bezpečnostních kamer. V návaznosti na tyto akce Řád

maltézských rytířů zrenovuje zeď. Opravit je ale třeba i pískovcový oblouk u vstupu do zahrady. Tento zásah bude podle mediální zástupkyně řádu Hedviky Čepelové z AMI Communications pravděpodobně třeba konzultovat s památkáři.

Zeď by měla v budoucnu zdobit pouze díla odkazující na Johna Lennona a provedená profesionálními umělci. Jak přesně bude galerijní režim zdi fungovat, je podle Čepelové zatím předmětem jednání.

Na zdi by měly být i vícejazyčné informace o vzniku Lennonovy zdi a její historii, stejně jako pravidla, jak se na místě chovat.

"Je to otázka přístupu k celé lokalitě. Na Kampě jsme bohužel svědky flagrantního vandalství," uvedla Čepelová s tím, že by Lennonova zeď v žádném případě neměla být zdrojem sprejerské náказы v okolí.

Turisté si podle předsedy komise pro bezpečnost a prevenci kriminality Prahy I Bena Ge nesmí myslet, že v Praze neplatí žádná pravidla.

O tom, že jsou orgány přípraveny okamžitě konat, se přesvědčili před týdnem dva Němci, kteří posprejovali Karlův most. Policisté je ještě na místě zadrželi a soud jim do tří dnů uložil roční podmínky, pětileté vyhoštění a peněžité tresty.

Na filmovém festivalu v Karlových Varech uspělo drama Otec. Clarksonová dostala cenu za přínos světové kinematografii

V hlavní soutěži karlovarského festivalu zvítězil bulharsko-řecký film *Otec*. Natočili ho Kristina Grozevová a Petar Valčanov a v sobotu za něj při závěrečném cere-

moniálu v hotelu Thermal převzali Křišťálový glóbus. Společně s Jiřím Bartoškou jim jej předala americká herečka Patricia Clarksonová, která se na festivalu také dočkala ocenění.

Intimní rodinné drama *Otec* vypráví o nelehkém hledání cesty k těm nejbližším, v němž nechybí pečlivě vystavěné absurdní či komické situace. Ty jsou pro rukopis bulharské tvůrčí i partnerské dvojice charakteristické.

Snímek vypráví o Vasilovi, kterému zemřela manželka. Na pohřbu jedna z účastnic prohlásí, že jí zesnulá volala na mobil, a Vasil se rozhodne vyhledat pomoc známého senzibila, aby mohl se svou ženou navázat kontakt. Syn Pavel se ho snaží přivést k rozumu, otec ale zarputile trvá na svém.

Grozevová s Valčanovem mají za sebou už mezinárodně úspěšné snímky *Lekce a Sláva*.

Křišťálový glóbus za mimořádný umělecký přínos světové kinematografii dostala při závěrečném ceremoniálu festivalu americká herečka Patricia Clarksonová. Přidala se tak k letošní první držitelce této ceny Julianne Mooreové, která sošku obdržela v úvodu 54. ročníku přehlídky.

Clarksonová je známá v poslední době především ze seriálu *Ostré předměty*, za účinkování v něm získala Zlatý glóbus.

Dojatá herečka pozdravila dnes večer publikum českým "ahoj" a děkovala pořadatelům i divákům. Přiznala, že je ve Varech nadšená, nejraději by prý neodjížděla a jen by poslala pro svého psa, aby mohla zůstat.

Při setkání s novináři ve Varech si pochvalovala sou-

časný boom produkce televizních seriálů a říkala, že dávají velké příležitosti herečkám středního věku. Clarksonová se řadí mezi příznivce nezávislého filmu a je jeho dlouholetou oporou. Přestože později hrála i ve velkých produkcích a "ráda si užije ten luxus mít svůj herecký karavan", podle svých slov na nezávislý film nedá dopustit. I proto, že podle ní "tím nejlepším způsobem oslavoval ženy".

Clarksonová debutovala ve filmu již coby respektovaná divadelní herečka. V roce 1988 vytvořila hlavní roli po boku Clintu Eastwooda jako Drsného Harryho v kriminále *Sázka na smrt*. Za účinkování v sérii černých komedií *Odpočivej v pokoji* získala dvakrát cenu Emmy pro nejlepší hostující herečku.

S režisérem Larsem von Trierem natočila snímek *Dogville*, s Woodym Allenem film *Vicky Cristina Barcelona* a s Martinem Scorsesem spolupracovala na *Prokletém ostrově*. Naposledy si diváckou popularitu získala Zlatým glóbem oceněnou rolí psychicky nemocné matky Adory v televizní sérii *Ostré předměty*. Objevila se také v 11 epizodách dalšího seriálového hitu *Dům z karet*.

Zvláštní cenu poroty dnes v Karlových Varech dostal film *Lara* mladého německého režiséra Jana-Ole Gerstera a herečka Corinna Harfouchová si za účinkování v tomto snímku odnesla cenu za ženský herecký výkon.

Ocenění za režii si připsal belgický režisér Tim Mielants za titul *Patrick*. Cena za mužský herecký výkon putovala k Milanu Ondříkovi za roli ve filmu *Budiž světlo* slovenského režiséra Marko Škopa.

Diváci svou cenu na festivalu dali dokumentu o Jiřím Suchém, který natočila Olga Sommerová. Ta festivalu i divákům poděkovala za podporu dokumentárního filmu. Na druhé přičce se v divácké oblibě umístil další dokument, a to snímek *Forman vs. Forman* Heleny Třeštkové.

Sport

Strýcová je světovou jedničkou ve čtyřlžře, ve Wimbledonu získala titul.

Čeští mladíci

Forejtec a Lehečka

vyhráli čtyřlžru juniorů

Barbora Strýcová ve Wimbledonu předváděla životní výkony. Dařilo se jí v singlu i ve čtyřlžře. A nakonec povedený turnaj zakončila Strýcová i trofejí. Ve finále debly porazila spolu s Tchajwankou Sie Šu-wej kanadsko-čínskou dvojici Gabrielu Dabrowskou, 1-fan Sü 6:2, 6:4 a připsala si svoji první grandslamovou trofej v kariéře. Navíc se posunula do pozice deblové světové jedničky.

Další dva čeští tenisté budou moci v životopisu uvádět titul „wimbledonský vítěz“. Čtyřlžru juniorů ovládl na trávě v All England Clubu nejvýše nasazený pár Jonáš Forejtec, Jiří Lehečka. Mladí Češi ve finále porazili kanadsko-americké duo Liam Draxl, Govind Nanda 7:5, 6:4, a finále zvládli za hodinu a čtvrt.

Ryze český pár vyhrál grandslamový turnaj ve čtyřlžře juniorů teprve potřetí v historii a ve Wimbledonu to dvojice Forejtec, Lehečka z Čechů dokázala jako první.

Zpracováno podle:

<https://zpravy.aktualne.cz>

<https://www.idnes.cz>

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Skončilo 119. plenární zasedání České biskupské konference

6. července 2019 se konalo 119. plenární zasedání České biskupské konference na Velehradě. Setkání tak bezprostředně navazovalo na Dny lidí dobré vůle a Národní cyrilometodějskou pouť. Jednání biskupů a představitelů řeholí se účastnil i apoštolský nuncius v České republice – arcibiskup Charles D. Balvo.

Tématem jednání byla mimo jiné i náhrada za škody způsobené církvím ze strany státu pozdním vydáním majetku, o který v restitucích žádaly. Biskupové se na plenárním zasedání společně usnuli, že katolická církev nebude žalovat stát za náhradu škody, která byla církvím způsobena, i když měl stát postupovat v souladu se zákonem a majetek vydat dříve.

Dalším z bodů jednání bylo poskytování duchovní služby pro Policii ČR. Dne 10. června 2019 podepsal policejní prezident Jan Švejdar interní pokyn o poskytování duchovních služeb zaměstnancům Policie ČR. Tento pokyn je také základem pro připravovanou smlouvu mezi ERC a ČBK k této formě ekumenické pastorace. Kaplani budou tuto službu vykonávat stejně jako v armádě nebo v nemocnicích.

Členové ČBK projednávali rovněž podněty z komisí a rad ČBK. V rámci mimořádného misijního měsíce října schválili iniciativu Misijní most modlitby, která se bude konat v pátek 18. října 2019. Jedná se o aktivitu Papežských misijních děl spojenou s oslavou Světového dne misie. Misijní most modlitby mohou připravit jednotlivci, rodiny, společenství i celé farnosti. Plénium ČBK dále schválilo vypracování návrhu jednotné koncepce pastorace rodiny, kterou by mělo vytvořit Národní centrum pro rodinu. Ta by měla sloužit zejména diecézním centrům a organizacím věnujícím se problematice manželství a rodiny. Členové ČBK rovněž pověřili subkomisi pro regionální školství ČBK, aby připravila koncepci ohledně prevence sexuálního zneužívání na církevních školách.

Biskupové hovořili o přípravách na Národní pouť do Říma v listopadu tohoto roku u příležitosti oslav 30 let od kanonizace svaté Anežky České. Odsouhlasili i žádost organizace Post Bellum, že se 17. listopadu v 17.11 hodin rozezní zvony na všech kostelích a kaplích jako připomínka 30 let od pádu komunistického režimu. V roce 2021 si budeme připomínat 1100 let od zavraždění svaté Ludmily, biskupové se tedy rozhodli vyhlásit rok 2021 Rokem svaté Ludmily. Představitelé České biskupské konference také schválili zahájení beatifikačního procesu P. Adolfa Kajpra SJ.

P. Kajpr byl katolický kněz, jezuita, novinář a vězeň nacismu i komunismu. Vyjadřoval se nejen k ústředním tématům katolické víry, ale také k soudobým společenským a politickým tématům. Za své názory byl vězněn nacisty (1941–1945) i komunisty (1950–1959). Po devíti letech v komunistických žalářích zemřel ve věku 57 let „v pověsti svatosti a mučednictví.“

Kardinál Dominik Duka zůstává členem Kongregace pro instituty zasvěceného života

Český primas kardinál Dominik Duka OP dostal od papeže Františka na další pětileté období pověření do Kongregace pro společnosti zasvěceného života a společností apoštolského života. Na Twitteru o tom informoval mediální poradce pražského arcibiskupství a kněz plzeňské diecéze Romuald Štěpán Rob.

„Je nám velkou ctí zaslat jmenovací dekret podepsaný státní sekretářem a také chceme vyjádřit naši živou radostnou účast.

Těšíme se na setkání s Vámi, srdečně zdravíme a přejeme vše dobré,“ stojí v dopise podepsaném prefektem kongregace kardinálem João Brazem de Avizou.

„Kongregace pro instituty zasvěceného života je luicky řečeno vatikánské ministerstvo, které nějakým způsobem spravuje a má na starosti instituty zasvěceného života po celém světě,“ vysvětlil Romuald Štěpán Rob.

Kardinál Duka už byl členem této kongregace v minulém období; obdrženým dekretem papež František jeho službu prodloužil na dalších pět let. „Jedná se o pravidelné konzultace, scházení; v tomto smyslu se Dominik kardinál Duka podílí na správě a řízení celé katolické církve a institutů zasvěceného života po celém světě,“ doplnil Rob náplň této služby.

30. ročník Katolické charismatické konference

„Zůstaňte v mé lásce“ (J 15,9) byl mottem již 30. ročníku Katolické charismatické konference, která se konala ve dnech 10.-14. července na brněnském Výstavišti. Hlavním hostem letošního jubilejního ročníku byl slovenský řeholní kněz a misionář P. Michal Zamkovský CSSR a zahraničním hostem Miriam Swaffieldová, která pomáhá studentům v jejich cestě s Bohem a učí je evangelizovat. Program konference tvoří přednášky, adorace, možnost svátosti smíření, neformální setkání, společná a přímělná modlitba a bohoslužby. Konference se účastní také více než tisícovka dětí, pro které připravují mladí dobrovolníci, tzv. „pomocníci“, paralelní dětskou konferenci.

Katoličtí skauti se setkají s papežem

Ve dnech 27. července až 3. srpna bude Itálie hostit Euromoot, setkání skautů patřících do Mezinárodní unie evropských skautů UIGSE. Na pět tisíc skautek a skautů z této větve katolicky inspirovaného skautingu se na zakončení týdenního programu setká s papežem Františkem.

Akce se týká nejstarší věkové skupiny skautů, tzv. roverů, mezi něž patří chlapi a dívky od 16 do 21 let. V prvních dnech budou v třiceti až padesátiletých mezinárodních skupinách putovat italskými regiony po historických cestách, jako je Via Francigena, Cesta sv. Benedikta, Cesta sv. Františka, nebo po stopách velkých světců: sv. Pavla, sv. Cyrila a Metoděje, sv. Kateřiny Sienské a dalších, aby objevovali kulturní dědictví křesťanské Evropy. „Nebude to však pouze fyzická cesta, naopak, kráčet budeme především duchovně, v mysli a v srdci,“ stojí v oficiálním tiskovém prohlášení. Skupiny mladých skautů dostanou prostor k diskusi nad svou vlastní identitou jako evropských občanů a křesťanů.

Další dva dny po příchodu do Říma se budou roveri katolického skautu na čtyřech různých místech seznamovat s kulturními tradicemi zastoupených národů, sdílet své historické i duchovní zkušenosti a učit se novým dovednostem.

Dne 3. srpna se všichni účastníci Euromootu sejdou ve vatikánské Aule Pavla VI. na audienci u papeže Františka. K podobnému setkání papeže se skauty došlo naposled před 25 lety, v době pontifikátu Jana Pavla II. Po setkání s papežem se odeberou do baziliky sv. Petra ke slavnostní bohoslužbě, kterou bude celebrovat kardinál Angelo Bagnasco.

Podle zpráv České biskupské konference

Otevřený dopis signatářům dopisu proti Mariánskému sloupu

V reakci na dopis adresovaný primátoru Hřibovi a dalším zastupitelům hl. města Prahy napsal kardinál Dominik Duka otevřený dopis, ve kterém se podivuje, že se takto fundovými odborníci podepsali pod takovýto text.

Vážení představitelé vědy a odborníci na dějiny umění; páni profesori, docenti a vědeckí pracovníci,

skutečnost odvolání původního rozhodnutí zastupitelstva o znovuoobnovení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí, které je podle mého laického soudu sporné a organizované lidmi, kteří určitě nevykazují historické ani kunsthistorické vzdělání, mě zaráží. Plně však respektuji Vaše rozhodnutí nesouhlasit s obnovením Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí. Mé stanovisko k této věci naleznete v otevřeném dopise bratru Pavlu Černému, emeritnímu předsedovi Ekumenické rady církví.

Co mě však v případě vaší iniciativy udivuje je text Vašeho dopisu, který nejenom vykazuje neznalosti určitých okolností vzniku Mariánského sloupu, ale občas mi připadá, jako by byl ve svém obsahu a formě inspirován myšlenkami, které by spíše zapadly do jiné doby.

Mariánské sloupky nás ve své historii musí zákonitě přivést až do dávné Zaragozy, k Madonně del Pilar, která se legendárně váže k působení sv. Jakuba Staršího. Ale také je odpovědí na žádost jejich matky o první místa v Ježíšově Království, kdy se Kristus v odpovědi ptá: "budete pít kalich, který piji já?". Legenda říká, že sv. Jakub odpověděl na setkání s Pannou Marií slovy "mohu" a vrací se do Jeruzaléma, kde vydává svědectví jako první popravený apoštol. Nebudu se tu zabývat otázkou pravdivosti legendy, ale skutečností, že tu vzniká tradice, která prorůstá dějinami. Symbol Panny Marie na sloupu se stal důležitým v období reconquisty, kdy si obyvatelé Pyrenejského poloostrova vydobyli svoji samostatnost a nezávislost, a jako takový se v různých formách promítá i do dalších oblastí kultury a umění dodnes.

Pokud hovoříme o vídeňské inspiraci pro pražský sloup, je třeba také říci, že inspirací pro vídeňský mariánský sloup byl pilíř s Madonnou z gotické části poutní baziliky v Mariazell. Víme také, že historie této baziliky se podle legendárních zpráv váže k moravskému markraběti Jindřichovi a knížeti sv. Václavovi. Víím, že tyto otázky nemusím více rozebírat, protože hovořím k poučené společnosti. Dovolte mi však jednu otázku: cyrilometodějská misie, křesťanství v Řezně a Pasovč, spiritualita benediktinů, cisterciáků, mendikantů a barokní kultura - to všechno vrostlo do české kotliny a není to součástí zmíněné pietas Austriaca? O které jsem měl možnost přečíst řadu publikací vašich kolegů, se kterými se určitě stýkáte? Jak bychom v takovém případě měli hodnotit

Náhled, jak by na současném Staroměstském náměstí vypadal obnovený Mariánský sloup

vliv luterské a kalvínské reformace i další vlivy z 19. a 20. století na našem území?

Nechci vám říci výtku, která se řekne každému, kdo uchraňuje jiný názor, jen se zeptat - to skutečně chcete uzavřít českou kotlinu před kulturními, spirituálními a náboženskými vlivy z Evropy jen do našeho českého kotle a připravit nás tak o skutečné obohacení z interakce s jinými tradicemi a kulturami?

Odpusťte mi tato slova, protože mnohých z vás si opravdu velmi vážím a upřímně si nedovedu ve svém nitru srovnat, že jste k takovému textu připojili svůj podpis. Nepopírám autenticitu Vašeho názoru a právo nesouhlasit, ale myslím, že tento text svou formou i obsahem až příliš připomíná známé podpisy petic či prohlášení z dob, které před třiceti lety skončily.

Omlouvám se vám všem, kterých jsem se tímto příměrem dotknul. Uvědomme si však, že doba ve které byl pražský sloup vztyčen byla zcela jistě dobou náročnou a problematickou. Přihlédneme-li ke všem událostem, které se odehrály předtím, nemůžeme říci, že vývoj událostí v českém království od roku 1618 byl cestou k toleranci a demokracii; naopak vidíme, že města ztrácí svou pozici, společnost se pod tíhou partikularismu drolí, že to byla doba, která usilovala o jedno: "čí vláda, toho náboženství", a náboženství tu bylo použito především jako určitý ideologický rámec.

Jsmo dětmi těch, kteří v této době rozhodovali a jednali a nikdo z nás neví, na čí straně stáli jeho předci. Jedině objektivita, pravda, tolerance a úcta k druhému jsou cestou do budoucnosti, zvláště pak v situaci, kdy naše země stojí na křižovatce, kdy se potácí ve složitých vnitřních napětích, a kdy nezná z tohoto bábelu cestu. Proto ve vertikále, směřující k Bohu, vidím určitou naději a výzvu.

Děkuji za porozumění.

Dominik kardinál Duka, Arcibiskup pražský

Letní tábor pro děti z naší misie

Zahajujeme náš tábor a vedle Bučkovy chaty vzniká stanové městečko

O letošních prázdninách pořádala naše misie v Michiganu tábor pro děti. K paní Bučkové na chatu přijelo 19 dětí, 4 animátoři a občas přišli mezi nás Max a Eliška (vnoučata od Vyskočilů). Příjezd byl naplánován na naděli 21. července odpoledne. Po cestě na tábor vydatně pršelo a déšť nás doprovázel až na chatu a trochu nás osvěžoval při stavění stanů. Večer děti odevzdaly mobilní telefony a jiné přístroje do krabice a program mohl začít. V několika následujících dnech jsme se snažili osvojit ctnosti sv. Františka z Assisi a stát se rytíři velkého Krále, našeho Pána Ježíše Krista.

Každé ráno jsme začínali sbíráním zvířátek sv. Františka, což byla první příležitost získat nějaké body pro svoji družinu. Pak následovala rozsvíčka, hygiena a mše svatá. V pondělí jsme vytvořili rytířský řád, který jsme chtěli zachovávat a vyráběli erby, které měly družinu charakterizovat. Rozjímali jsme nad rytířským duchem sv. Františka a nad jeho obrácením. Také jsme si vyzkoušeli nějaké rytířské dovednosti a odpoledne vyrazili na pláž. Jezero bylo ještě rozbourené po nedělních bouřkách a my se museli vrátit domů s nepořízenou. Hry s vodou jsme si alespoň zahráli doma na chatě, a tak zahráli chmury. Navečer jsme mívali čouďák, malý ohýnek, při kterém jsme zhodnotili den a poděkovali za přijatá dobrodíní.

V úterý nás čekalo téma: František a nemocní (malomocní). Chtěli jsme vidět v nemocném Krista a posloužit mu. Vyrazili jsme několika auty do parku Warren Woods, kde děti vytvořily dvojice, jeden zdravý a druhý nemocný. Nemocný podle svého uvážení přijal nějaký handicap: zlomenou ruku, nohu, slepotu atd. Zdravý kolega měl o něho pečovat a doprovázet ho při krátké procházce lesem. V polovině cesty si děti úlohy vyměnily. Při zpáteční cestě nám sv. František poslal do cesty překvapení: černého hada přímo na stezce (nemocní byli náhle uzdraveni ☺). Odpoledne už naši družiníci nevydrželi a do jezera skočili, ačkoliv voda byla chladná a hladina neklidná.

V rozjímání o přírodě jsme pokračovali ve středu. Obdivovali jsme, jak František dokázal v živé i neživé přírodě vidět svého bratra, neboť všichni a všechno, má jednoho

Otce a my jsme si navzájem bratry. Světcův Chvalozpěv stvoření jsme malovali na trička, která nám poslouží i jako upomínkový předmět, který si děti navzájem podepsaly. František se přirozeně stal patronem ekologie a nám vzorem v užívání věcí. Děti rády přiložily ruku k dílu a na pláži sbíraly odpadky, které jsme pak vyhodili do popelnice. Dokonce vytáhly z vody i žebřík. Abychom více zakusili Boží stvoření, pokračovali jsme různými smyslovými hrami na čich, dotek, zvuk.

Greccio je vesnička v Itálii, kde František poprvé "vynalezl" živý betlém, a chtěl uctít chudobu a prostotu narozeného Spasitele. Naši rytíři si ve čtvrtek dali za cíl prožít tento den jako vánoční. Chystali se dárky, zdobil se stromček, připravovala se štědrovečerní večeře... Za tmy jsme slavili "půlnoční" a zpívali koledy. Dnes nám udělala radost teplejší voda v jezeře a návštěva některých rodičů, ale přišlo i na smutné loučení s Tínou a Nelou.

Poslední celý den našeho kempu byl ve znamení práce. František mluvil o práci jako o milosti. Tvůrčí činnost nás připodobňuje Stvořiteli a nám pomáhá v rozvoji osobnosti. Děti pracovaly na přípravě večerního táboráku, uklízely na pláži i na chatě. V podvečer jsme ještě omrkli Galien River County Park, zajímavý biotop s mokřady a krásnou vyhlídkou. Po cestě zpět mlsáme zmrzlinu v New Buffalo. Večer se scházíme u bratra ohně, abychom se sdíleli a poveččeli grilovanou kukuřici a klobásku. Nastal čas provolat slávu vítězům celotáborové hry a čest poraženým. Unavení a plní dojmů odcházíme spát.

V sobotu, po vydatné snídani, balíme stany a uklízíme po sobě kemp. Nastává loučení, focení, předávání upomínkového diplomu. Bohu díky, nic se nám nestalo, a můžeme se těšit na další životní dobrodružství. Ať dá Nejvyšší, aby každé dítě, každý dospělý, usiloval o rytířské ctnosti: víru, naději, lásku, milosrdenství, statečnost, spravedlnost, moudrost, umírněnost a věrnost. Děkujeme našim hostitelům Josefovi a Libuši Bučkovým, všem vedoucím i rodičům, kteří s organizací tábora pomáhali.

*Sepsal očitý svědek,
bratr Vojtěch D. Dvouletý*

Den vždy začínáme modlitbou a mší svatou

Pořádáme rytířský turnaj, aby se z nás na táboře stali rytíři Kristovi

Při cestě lesem zdraví pomáhají nemocným a raněným kamarádům

Každé družstvo má svůj erb – Divoké mrkve, Posedlé citony, Opilí orli

Při naší symbolické „štědrovečerní“ večeři

Při úklidu pláže děti z vody vytáhly dokonce starý žebřík

Závěrečný večer u slavnostního táboráku

Michiganské jezero je ideální pro plavání a všechny druhy vodních sportů

Rozloučení s letošním táborem

Česká škola T. G. M. v Ciceru prosí o pomoc

Milí přátelé!

Česká škola T. G. Masaryka v Chicagu – Ciceru brzy oslaví sto let svého trvání (2021). V současné době nás trápí jeden velký technický problém. Totiž našim žákům a učitelům prší na hlavu. Voda protékající chatrnou střechou poškodila nejen stropy v horních třídách, ale začala pronikat i do zdí. I když jsme v předchozích letech vždy pokrývače, aby opravil to, co zima a deštivé jaro způsobily, letos už řekl jasně: „Střecha dosloužila a je nutné ji vyměnit.“

Aby budova školy byla připravena na nadcházející školní rok, budou práce probíhat během srpna 2019. Na pokrytí materiálních nákladů a práce bude třeba 28 500 dolarů. Škola s opravou již částečně počítala, a tak se našetřilo 14 000 dolarů. Potřebujeme však do konce září 2019 získat zbývajících 14 500 dolarů. Snažně Vás touto cestou prosíme o finanční pomoc.

Vaše dary jsou odpočitatelné od daní. Jakmile Váš dar obdržíme, zašle Vám tajemník školy potvrzení pro účely odpočtu daně z příjmů. Vzhledem k tomu, že se jedná o největší opravu v historii školy, chceme, aby financování projektu bylo pro všechny transparentní. Po dokončení střechy chceme zveřejnit vyúčtování nákladů na opravu a také seznam dárců i výši darů, pokud si výslovně dárcé nebude přát zůstat v anonymitě.

Pokud se rozhodnete opravu střechy školy podpořit, můžete přispět dvěma způsoby:

1) Šekem odeslaným na adresu:

T. G. Masaryk School, 5701 W. 22nd Place, Cicero, IL, 60804

Do poznámky dole napište: RAIN DROPS

2) Online kreditní kartou přes odkaz:

<https://www.paypal.me/MasarykCzechSchool/>

Škola T.G.M. dostává 100% Vašeho daru, nejsou žádné poplatky!

Česká škola T. G. Masaryka má zapsáno do nového školního roku 2019/2020 celkem 93 dětí. Doufáme, že i díky Vaší štedré pomoci se nebudou muset učit v dešti. Budeme Vám vděční za každý dar. Také se budeme těšit na setkání s Vámi při oslavách stoletého výročí školy v roce 2021.

Klára Moldová, ředitelka školy

Česká Misie v Chicagu Vás srdečně zve na

VÝROČNÍ PIKNIK

v neděli 25. srpna 2019

v lesní rezervaci

„NATIONAL GROVE“

Zahrada č. 1

29. ulice a Des Plaines Ave. - North Riverside

od 11.00 dopoledne do setmění

v 11.00 dopoledne přímo na pikniku

ČESKÁ MŠE SVATÁ S ČESKÝMI ZPĚVY

K poslechu, zpěvu a tanci hraje po celé odpoledne:

DJ Tony, skupina „Borůvky“ a hosté

v 1.30 odpoledne vystoupí taneční skupiny dětí z ÚMS

Pro děti bude bohatý program:

Nafukovací hrad na skákání a další hry

Bude připraveno výborné občerstvení:

Tradiční bramboráky, langoše, teplé klobásy a párky, a další pochoutky,
pečivo všeho druhu, dobře chlazené nápoje

Točená Pízeň 16oz za 4,-

Nebude chybět bohatá tombola.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

V případě velmi špatného počasí se piknik koná v Klubu České misie

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Informace: 708 - 255 5117

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

*Other Funeral Home locations
available upon request*

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

***Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service***

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road

Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Theresa Aveni, President

Vděčná vzpomínka

***Letošního 10. srpna tomu budou čtyři roky,
kdy byl ve věku 96 let povolán na věčnost
naš milovaný duchovní Otec***

Mons. Josef Šach

Narodil se 22. dubna 1919 v Hořovicích ve středních Čechách.

Vyučil se v lahůdkářství, byl členem a cvičitelem Sokola, za války dělal obchodního příručího u Batě ve Zlíně.

Po únoru 1948 uprchl přes Rakousko do Anglie a nakonec se dostal do Kanady, kde opět pracoval u Batě.

V Torontu navštěvoval český kostel sv. Václava, kde též vzniklo jeho pozdní kněžské povolání.

V roce 1955 odjel do Nepomucena v Římě, kde na Lateránské univerzitě vystudoval teologii.

Ve věku 42 let byl vysvěcen na kněze o Vánocích roku 1961.

Z Říma se vrátil do Kanady a působil potom v několika farnostech hamiltonské diecéze.

Při práci na zahradě přišel o pravé oko, ale zůstal dál v pastoraci. Roku 1970 založil českou misijní farnost sv. Vojtěcha v Burlingtonu, kde působil až do svého odchodu na odpočinek v roce 2001.

Po celé Kanadě a do USA i dalších zemí světa posílal katolické občasníky, kde povzbuzoval krajany k horlivé víře.

Pořádal sbírky pro Nepomucenum, pro sochu Panny Marie v Exilu a mnoho dalších charitních akcí.

V roce 2006 byl papežem Benediktem XVI. jmenován Monsignorem a Čestným prelátem.

Poslední léta svého života strávil v domově důchodců u sester sv. Alžběty v Hamiltonu.

Zemřel 10. srpna 2015.

Pochován je u kostela sv. Vojtěcha na hřbitově v Burlingtonu.

Vzpomeňte si na něho v modlitbě spolu s námi

***Spolubratři kněží a věřící z českých misii
v Kanadě a ve Spojených státech***

***Vzpomínkovou mší sv. budeme
za Mons. Josefa Šacha obětovat
v České misii v Brookfieldu
ve středu 7. srpna 2019 v 10.00 dopoledne***

Vroucí vzpomínka

*Letošního 10. srpna tomu bude sedm let,
co byl všemohoucím Bohem povolán
z pozemského života na věčnost
naš milovaný tatínek a dědeček, pan*

Rudolf Boleslav

Narodil se 29. března 1924 v rodině řídícího učitele
v Křižanovicích na Moravě.

Ihned po komunistickém převratu v roce 1948
odešel za hranice, kde se účinně zapojil jako agent
do protikomunistického odboje.

V roce 1950 odešel do USA, kde též založil rodinu a se svou
manželkou Andělou vychovali dva syny Rudolfa a George.

Po celý život byl věrný svému moravskému původu,
měl rád rodnou zem, její kulturu a písně, které rád zpíval i
v pěveckých sborech. Byl člověkem společenským,
neustále obklopen řadou přátel, s nimiž často diskutoval.

Byl zakládajícím členem a později jednatelem

Sdružení československých exulantů v Chicagu.

Jako dobrý katolík byl aktivním členem České misie
a pravidelným účastníkem českých bohoslužeb.

Zemřel v nemocnici Loyola v Maywood 10. srpna 2012.

Vzpomínkovou mši svatou za něho
i za jeho zesnulou manželku Andělu Boleslavovu
budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu
v sobotu 10. srpna 2019 v 6.30 večer

*Děkujeme všem, kdo si
na naše rodiče vzpomenete
v modlitbě spolu s námi.*

Rudolf Boleslav, syn s manželkou Sharon
a vnuci Garrett a Brent
George Boleslav, syn

Upřímná vzpomínka

*Letošního 9. srpna tomu budou dva roky,
kdy Pán života k sobě povolal
naši milovanou maminku a babičku, paní*

Blanku Příkazskou

Narodila se 10. května 1925 v Břeclavi na jižní
Moravě. Když jí bylo deset roků, tak se v době hospodářské
krize celá její rodina vystěhovala do Argentiny. Zde se v roce
1949 provdala za Cyrila Příkazského, se kterým prožili 59 let
šťastného manželského života. V Argentině se jim narodili
synové Cyril, Josef a Václav. V Argentině pracovala jako
zdravotní sestra. S manželem se angažovala v mnoha
krajanských spolcích a organizovali ochotnická divadla. V roce
1961 se celá rodina přestěhovala do USA do Chicaga. Zde se
manželům Příkazským narodila dcera Marie a syn Ludvík. Své
děti vedla k lásce k české zemi a dobře je naučila český jazyk.
Byla aktivní členkou mnoha krajanských organizací v Chicagu
- Československého Orla, Moravské kulturní společnosti,
Národního svazu českých katolíků a mnoha dalších spolků.
Podílela se na organizaci českých ochotnických divadel,
mnohých zábav, pikniků a jiných společenských podniků.
Byla hluboce věřící katoličkou, ve víře vedla celou svou
rodinu, pravidelně navštěvovala naše české bohoslužby a
naplno se angažovala v činnosti Českého Velehradu a České
misie v Chicagu. Organizovala živý růženec, mnohé poutě a
duchovní cvičení. Statečně nesla odchod manžela a syna
Václava na věčnost.

Ze světa byla povolána 9. srpna 2017.

Odpočívá na hřbitově Panny Marie Královny nebe v Hillside.

**Vzpomínkovou mši svatou za ni a jejího manžela
Cyrila Příkazského budeme obětovat
v neděli 11. srpna 2019 v 10.30 dopoledne
v kostele České misie v Brookfieldu.**

*Děkujeme všem, kteří si na naše zemřelé vzpomenou
v modlitbě s námi*

syn Cyril Příkazský a děti Kaz a Amy, Petr a Emily
syn Josef Příkazský s manželkou Lindou
a děti Josean a Bianca
snacha Jane Příkazský a děti Pavel a Mark
dcera Marie Nováková s manželem Markem
syn Ludvík Příkazský se synem Mikem

80. MORAVSKÝ DEN

Kapela

*Polky
Valčíky
Moderní*

*Vystupují
skupiny
Dospělých
a Děti*

Skaličané

Neděle 29. září 2019

10.30 dopoledne - Mše svatá

2.00 odpoledne - Kulturní program

Potom následuje taneční zábava

Lithuanian World Center

14911 127th Street, LEMONT, IL 60439

Dar \$ 20.00 na osobu

V předvečer v sobotu 28. září 2019 od 7.00pm

Taneční zábava

Hraje dechová hudba Skaličané

Dar \$ 20.00 na osobu

Pro více informací navštivte naše webové stránky:

www.UnitedMoravianSocieties.org

Srdečné blahopřání

Marta Rathanová

*oslaví 22. srpna
význačné životní jubileum*

Dlouholeté člence České misie v Chicagu a pečlivé učitelce v sobotní škole kardinála Berana vyslovujeme upřímně Pán Bůh zaplat' za její celoživotní obětavou práci v církvi i v oblasti kulturní. Za předčítání Božího slova, za výuku českého jazyka a vlastivědy, za nácvik písní a nesčíslných besídek, za loutková divadla pro děti, za přípravu výborných zákusků na všechny podniky, za organizování prodejních akcí a další pomoc. Srdečně jí též děkujeme za neúnavnou činnost v Ústředně Moravských Spolků, kde se účastní folklorních programů zpěvem, tancem i krásnou recitací a dlouhá léta vynikajícím způsobem pečuje o praní, žehlení a údržbu nádherných národních krojů.

Milá paní Rathanová, svým životem a prací nezapřete jméno své patronky svaté Marty, kterou známe z evangelia jako horlivou hospodyní, která sloužila Pánu Ježíšovi, ale také jako ženu hluboké víry.

Kéž Vám dobrotivý Bůh dá své požehnání a udělí všechny ostatní milosti do dalších let života, především zdraví, dostatek sil fyzických i stálou duševní svěžest a vše dobré.

To Vám ze srdce přeji a v modlitbách vyprošuji

*Mons. Dušan Hladík
Fr. Vojtěch Dvoulitý
a přátelé z České misie
a členové Ústředny Moravských Spolků*

Nocturno víry

Obraz mistra Schikanedra,
světlo lampy, jinak nic,
čas, opřen o stěny bedra,
němě zírá do ulic.

V té ulici jsi mě potkal
gotika tam hrála rock,
ve tmě zmlkl hříchu vokál,
jeden směr a stejný krok.

Echem na zdi slova, čtyři,
v málo vzpomenu větě
písmen na železném kříži,
v tmavé věže siluetě.

Společně jsme vyšli z rámu,
plamen zažehla ta jiskra,
světlo víry v anagramu
a mimo obraz toho mistra.

Jiří Cenek, Česká republika

**Staré Město Pražské
Jakub Schikaneder**

(* 27. 2. 1855 v Praze-Staré Město † 15. 11. 1924 v Praze-Vinohrady)
byl český malíř, známý zejména svými obrazy
z nočního Starého Města Pražského.

Tajemství skonu českého krále Václava IV. Lucemburského před 600 roky

Český král Václav IV.
* 26. 2. 1361 v Norimberku
† 16. 8. 1419 na Novém hradě u Kunratic

Český král Václav IV. Lucemburský byl synem císaře a krále Karla IV. Lucemburského a v pořadí už 3. jeho manželky Anny Svídnické. Václav IV. nebyl dobrým panovníkem. Formálně byl českým králem už od roku 1363, tedy už jako 2leté dítě. Ve skutečnosti panoval až v letech 1378–1419. Velmi nešťastně působil také ve funkci krále římského a císaře „Svaté říše římské národa německého“ (byl jím v letech 1376–1400). Zejména ve srovnání s vládou jeho vynikajícího otce Karla IV. Lucemburského. Ten byl také českým králem, v letech 1346–1378 rovněž králem římským a současně císařem „Svaté říše římské národa německého“. Je otázkou, jestli za vladařským „šlendriánem“ krále Václava IV. byly jenom zděděné povahové vlastnosti, jeho nesprávná výchova, anebo nešťastné okolnosti jeho vlády. Nabízí se i další možné vysvětlení.

Šlechta nejen v Království českém, ale i v celé „Svaté říši římské...“ si za panování Václava IV. dělala co chtěla. Přes výsadní postavení Prahy a Království českého, které byly tehdy centrem západní Evropy, se Václavu IV. nedařilo řídit vůbec nic. Neměl pro to vlohy, ani se o to příliš nesnažil. Ekonomika za jeho vlády stagnovala, mezi lidmi se prohlubovaly sociální rozdíly. Bezpráví a svévole místní šlechty už neznaly žádných mezí. Počet lidí ze dne na den zchudlých závratně rostl. Nemajetní a o rodový majetek okradení lidé

se z venkova stěhovali do měst, tam však většinou nenacházeli důstojné uplatnění. Loupeživí rytíři a lapkové všeho druhu (vzpomeňme Jana Žižku z Trocnova a jeho kamarády) loupili na středověkých dopravních spojích. Bohatli z toho, že přepadali, okrádali a vraždili dopravce středověkého zboží. Výbuch sociální revoluce byl už jenom otázkou času.

Také církev se ocitla ve vážném ohrožení. V čase Václavovy vlády potulní studenti pražské Karlovy univerzity přinesli domů z Oxfordské univerzity soupis nápravných myšlenek mistra svobodných umění a doktora teologie Johna Wycliffa (česky psáno i čteno: Jan Wiclef). Wiclefovo reformní učení římsko-katolická církev nikdy nepřijala, ani je přijmout nemohla. Bylo a je v rozporu s učením a s pokyny, které dal svým apoštolům samotný zakladatel křesťanské církve Ježíš Kristus. Pro věřící katolíky nejsou proto Wiclefovy reformní myšlenky přijatelné ani dnes. Názory Jana Wiclefa nekriticky převzal a jako svoje vlastní učení v Praze hlásal mistr svobodných umění, řádně vysvěcený římsko-katolický kněz a na krátkou dobu také rektor ubohého zbytku Karlovy univerzity Jan Hus. Bližila se husitská revoluce, občanská válka v Českém království byla přede dveřmi.

Není divu, že Václav IV., po 24 letech kralování, byl roku 1400 sesazen z římského a německého trůnu. Oficiálně pro svoji nečinnost a nedbalost. Historici mají už dávno podezření, že Václavovy malé schopnosti vládnout byly ještě umenšeny jeho dlouhodobým alkoholismem. Podle dochovaných literárních pramenů nebyl Václav IV. už od svých devíti let snad ani jeden den zcela střízlivý. Lidé ho nazývali „líným králem“, anebo také „králem opilcem“.

Také italský humanista, diplomat a historiograf Enea Silvio Bartolomeo Piccolomini, pozdější papež Pius II., ve svém díle „Historie česká“ srovnával Václava IV. s jeho otcem Karlem IV. Výsledek jeho porovnání nebyl ani trochu lichotivý: „Václav byl svému otci zcela nepodobný. Byl oddaný rozkošim, vyhýbal se práci. Byl daleko dbalejší pití dobrého vína než svého království...“. Pražský kanovník Pavel Židek o českém králi Václavu IV. bez okolků napsal: „Byl to žrout a opilec“.

Napětí ve společnosti vyvrcholilo dne 30. července 1419, kdy král Václava IV. na jeho Novém hradě u Kunratic zastihla zpráva, že husité v Praze vyházeli z oken Novoměstské radnice a zabili králem dosazeného purkmistra a 6 jeho konšlů. Připomeňme si, že Novoměstská radnice stojí na rohu dnešní Vodičkovy ulice a severního průčelí Karlova náměstí v Praze. Tehdy už 58letý král Václav IV. se rozzuřil, dokonce prý díky málem probodl jednoho ze svých důvěrníků, když ten, za dané situace, utrousil nevhodnou poznámku.

Zmíněný výbuch královského hněvu byl podle všech příznaků provázen lehkou mozkovou příhodou (mozkovou

mrtvici) českého krále. Není proto divu, že téhož dne král Václav IV. tuto „1. defenestraci pražskou“ vůbec nečesil. Místo rázné odpovědi se stáhl do ústraní. V příštích dnech se jenom spokojil s pokornou omluvou, kterou mu přinesli zástupci Nového města pražského společně s prosbou, aby v úřadě potvrdil nově zvolené konšely a nového purkmistra. Podle písemných zpráv králových současníků po dni 30. 7. 1419 král Václav IV. Lucemburský propadl depresím a melancholickým náladám, které provázelo zvracení. Historici tyto příznaky zpravidla přičítají mozkové mrtvici. Příčinou splinu a častého zvracení může být ovšem také požití velkého množství alkoholu.

V polovině měsíce srpna roku 1419 král Václav IV. Požádal o zpovědníka. Zřejmě tušil, že se blíží jeho konec. Krátce poté, dne 16. 8. 1419, ho patrně postihl další záchvat mrtvice. Následovala tři hodinová agónie, jejíž definitivní konec popsal kronikář Vavřinec z Březové takto: „Král poražen jsa šlakem s velkým křikem a řvaním, jako lvovým, náhle jest usmrčen.“

Králova druhá manželka Žofie nechala Václavovo tělo bez velkých okázalostí převézt do kláštera na Zbraslavi, kde byl jednoduchým způsobem pohřben. Neklidná doba nepřála pompéznímu pohřbu, husité neměli svého panovníka příliš v oblibě. To se ukázalo o cca jeden rok později, kdy se Táborité vlámali do Václavovy hrobky ve Zbraslavském klášteře. Český historik Prof. PhDr. Josef Pekař o tom napsal: „Vyňavše tělo krále Václava IV. z rakve, tropili s ním žerty ohavné, aby pozdě na noc, opilí ukradeným vínem klášterním, s trofejemi rozbitých obrazů a mnišských kápí vrátili se do Prahy.“

Dnešní lékaři se neshodují v názoru, co bylo bezprostřední příčinou smrti krále Václava IV. Znamý český lékař MUDr. Josef Thomayer na začátku 20. století usoudil, že příčinou panovníkovy skonu byla angína pectoris a srdeční infarkt, vyvolaný panovníkovým rozčilením ze zprávy o novoměstské defenestraci. Naproti tomu neurolog MUDr. Ivan

Věnik a na něm sedící ledňáček říční - osobní znak Václava IV. Lucemburského.

Kresba v německém rukopisu Bible Václava IV.

Lesný připomněl, že „řvaní jako lvové“ obvykle nedoprovází infarkt myokardu, ale že je spíše příznakem epileptického záchvatu. Obdobný průběh konce života podle názoru téhož MUDr. Ivana Lesného mívají dlouholetí alkoholici. Svůj názor připojil také psychiatr MUDr. Eugen Vencovský. Ten připomněl, že v souvislosti se smrtí krále Václava IV. nebyly zapsány typické projevy epileptického záchvatu, tj. křeče končetin, pokousání jazyka, nadměrné slinění ani pomočení. Nacházíme se tedy stále jenom v oblasti nepotvrzených dohadů a vědeckých sporů našich lékařských odborníků. Většina z nich se přiklání k názoru, že u krále Václava IV. šlo o mozkovou příhodu, tedy mrtvici.

Po smrti bezdětného Václava IV. Lucemburského měl na český trůn nastoupit jeho mladší bratr Zikmund Lucemburský. Ten byl synem císaře a krále Karla IV. Lucemburského a jeho 4. manželky Alžběty Pomořanské. Zikmund Lucemburský se narodil roku 1368 v Norimberku, zemřel roku 1437 v moravském městě Znojmo během svého putování z Prahy do uherské Pešti (dnes Budapešť). Na českého krále byl korunován už 28. 7. 1420. V Českém království však vládl jenom krátce, teprve až v letech 1436–1437. Dřívějšímu převzetí českého trůnu bránily husitské války a neochota Čechů přijmout Zikmunda Lucemburského za svého krále.

Zikmund Lucemburský byl velmi vzdělaný, mluvil sedmi jazyky, byl velmi společenský a mimořádně schopný. Měl zálibu v rytířských turnajích. V letech 1387–1437 byl uherským králem, v letech 1387–1437 také králem chorvatským. Římským králem byl zvolen roku 1410, znovu jím byl zvolen roku 1411. Korunován na římského krále byl roku 1414. Roku 1431 se stal také lombardským králem. Císařem „Svaté říše římské národa německého“ byl v letech 1433–1437. Kromě toho byl markrabětem moravským, markrabětem braniborským, markrabětem lužickým a vévodou slezským...

*S využitím práce O. Mudry připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

Václav IV. byl původně pohřben v královské hrobce na Zbraslavi.

V době husitské hrob zneuctili Táborité.

Ostatky pak zakopal na své vinici rybář Moucha.

V roce 1424 byly za odměnu ostatky vykopány a pohřbeny ve Svatovítském chrámu, kde jsou uloženy dodnes.

Per ardua ad astra

Přes překážky ke hvězdám (6)

Vzpomínky slovenského letce Fredericka Tornila alias Vladimíra Krmana

Vladimír Krman – Frederick Tornil
* 25. června 1929 † 8. února 2019

Poslední přípravy

Mezi jinými problémy úletu bylo též vyřešení okamžitého startu. Němci za tuhých zim v Rusku praktikovali způsob „studeného startu“, když za chodu motoru se na pár sekund otevřel kohoutek přívodu benzínu do oleje. Takto rozředěný olej dovoloval téměř okamžitý start. Ale slyšeli jsme, že motory často začaly hořet a toto riziko jsme nemohli potřebovat. Zajímavé je, že často i za normálního nahazování motoru v Piešťanech začaly z motoru šlehat plameny. Na to jsme si nakonec už tak zvykli, že jsme zůstávali sedět v letadle, zatím co mechanik s hasícím přístrojem oheň uhasil. Bez problémů se potom pokračovalo ve startování a v létání.

Naše spása – elektrické vaříče!

Bezpečnější způsob, který jsme vymysleli, bylo vypustit olej z motoru do ple-

chových nádob a ohřát ho na takový stupeň, aby byl možný okamžitý start. Začal jsem shánět ponorné vaříče, takové jakými se vaří čaj přímo v hmkú, ale jako naschvál jsem je nikde nemohl sehnat ani v Piešťanech ani v Bratislavě, i když ještě před rokem jich v obchodech bylo plno. Další možnost byla ohřát olej na klasickém spirálovém vaříči. Ten jsem měl v bytě u Michalíkových, kde jsem v Piešťanech bydlel a obvykle jsme ho používali na svařování vína. Pro jistotu, kdyby jeden vaříč vysadil, a také aby se rychleji olej ohřál ve dvou nádobách, bylo třeba sehnat ještě druhý vaříč. Tak jsem zašel domů do Bratislavy a bez vědomí rodičů jsem si „půjčil“ ten jediný, který měli. Zdálo se, že problém je vyřešený. Při té příležitosti jsem se stavil v Redutě. Tam se ještě kvůli státnímu smutku netančilo, ale dal jsem se dohromady s kamarády a vypili jsme několik pohárků. Potom jsem se bavil s jednou přitažlivou blondýnkou, jmenovala se Lenka. Slovo dalo slovo a domluvili jsme si rande na sobotu v půl osmé u Menderlaku.

12. března 1953

Nemohli jsme uvěřit tomu, že tento den bude naším posledním ve vlasti. I když jsme měli celý plán promyšlený, nepředvídané okolnosti nám mohly všechno pokazit. Chvillemi mírně sněžilo a letecký provoz byl omezený. Vzhledem k povětrnostním podmínkám jsme přemýšleli o tom, že s sebou vezmeme padáky a seskočíme nad spojeneckým územím. Gusta a Jožo si už dříve vybrali dvě nejlepší Arada, a ten den na nich našli nejrušnější závady, aby nemohla do provozu. Prováděli zkoušky motorů a umístili je nakonec blízko vrat hangáru. Gusta v poledne nastoupil službu „dozorčího poddůstojníka hangáru“. Měl pod svým velením půl tuctu strážných.

Politické školení

Po obědě se konalo povinné politické školení. Přednáška štábního kapitána Kaloda na téma: „Nový typ důstojníka Československé armády.“ Začal: „Sou-druzí, jsme úderem pěsti dělnické třídy! Sovětská armáda je náš vzor! Jména: Frunze, Vorosilov, Čapajev, Čaujkov a další musejí být naším příkladem.“ Čujkov, jako velitel 62. Armády, která bránila Stalingrad na otázku soudruha Stalina řekl: „Úkol mi je znám, buď Stalingrad ubráním, nebo tam padnu.“ Kéž je nám hrdiná, chrabrá, houževnatá a nikdy neochvějná Sovětská armáda věčným vzorem, když strašák nové války „Američtí imperialisté“ číhají, aby nás podmanili, musíme být proto stále bdělí a ostražití a za podpory strany, vlády, soudruha prezidenta Gottwalda a po vzoru Sovětského svazu, atd. atd. atd... Dělal jsem si poznámky. Bylo to povinné a měl jsem toho plnou stránku.

Konečně o půl páté dostali poddůstojníci možnost z přednášky odejít. Ještě jednou jsem připomněl Jožovi, aby se zastavil v kantýně a koupil další baterku a pak rychle šel do hangáru, kde na nás už čekal Gusta. Musel už být netrpělivý, protože se blížil soumrak a s ním nebezpečí, že již hangár bude předán z jeho dozoru pod zodpovědnost stráže.

Na přednášce, kde jsem já musel ještě zůstat, následovaly mnohé výtky, například i ta, že jistý důstojník i přesto, že se držel smutek nad úmrtím soudruha Stalina se v Edenu vesele bavil a popíjel rum. Tento delikt se asi týkal mě, jen nevím, kdo by to na mě „píchnul“. Sám sebe se ptám: „Bylo třeba ještě víc důkazů o mé oddanosti socialismu?“

Cesta do hangáru

Naštěstí tato povinná „oblbovačka“ skončila a já jsem to švihal „rychlou

naolejovaného blesku“ (plachtařský výraz), do své tělovýchovné kanceláře, abych vzal naše dva vařiče, bez kterých by se naše akce nemohla zdařit. Byl jsem si vědom toho, že za tmy už by vstup do hangáru byl nemožný. Když jsem vycházel, tak na mě ještě jeden kamarád podporučík Lhoták volal, že spolu pojedeme domů. Zakřičel jsem na něho, že ještě nemohu a vlezl jsem do další kanceláře, kde jsem počkal, až byl „vzduch“ čistý. Nějak rychle se stmívalo. Naštěstí jsem ještě včas dorazil ke vchodu na letiště. Strážný zde nejevil nějakou zvláštní pozornost a na mou otázku, zda je ještě někdo v hangáru, že si tam chci nechat letecké boty, mi odpověděl, že neví, ale že to mohu zkusit. Poděkoval jsem mu a řekl mu, že jdu na letovou kontrolu, kde mám službu. Kdyby býval pátral, co nesu v aktovce, a uviděl dva elektrické vařiče, nevím, jak by se tvářil. Dveře přístavku hangáru byly odemknuté a ke své úlevě jsem uviděl Gustu a Jožu, kteří na mě netrpělivě čekali. Řekl jsem jim, že musím okamžitě z hangáru odejít, protože strážný o mém příchodu ví. Oba utíkali na druhou stranu hangáru, kde otevřeli dveře. Já jsem s pískáním veselé melodie vyšel ven, potom jsem zahrnul za roh a nikým nepozorován jsem zase vešel dovnitř druhou stranou. Okamžitě jsme dveře zavřeli.

V hangáru

Pod křídly strojů jsme si ještě jednou zopakovali úkoly s důrazem na Gustův příchod ráno ve 4.30 a rozloučili jsme se typickým západáckým pozdravem sevřeného pěsti s napnutým palcem vzhůru, což znamená „Good Luck!“ (mnoho štěstí!).

Gusta zamknul hangár a celý komplex odevzdal do opatrování veliteli stráže. Až do rána obcházel kolem hangáru strážný se samopalem. Chvillemi jsme slyšeli kroky strážného a byli jsme rádi, že byl silný vítr, který lomcoval dveřmi a tak maskoval naše pohyby uvnitř a přípravu oleje. Ten jsme vypustili z Gustavova Arada do kbelíku a do konve, ve kterých jsme ho o půl druhé ráno plánovali ohřívat. Vařiče jsme vyzkoušeli a hrály jako divé. Litoval jsem toho, že

jsem kdysi spirály svého vařiče zkrátil. Měli jsme strach, že do rána nevydrží, a proto jsme si říkali, že je budeme chvílemi vypínat a zapínat. Za normálních okolností nahodění a zahřátí letadla trvá asi 15 minut, ale s teplým olejem je vše zrychlené a start může být okamžitý. Náš nápad ohřát olej na obvyklých vařičích byl podmínkou úspěchu celé akce.

Odpočinek

Čas mezi devátou večer a půl druhou ráno jsme věnovali odpočinku v místnosti, která sloužila jako dílna. Rádio na vedlejším stole nás pokoušelo, normálně bychom si hráli jazzovou hudbu. Okno v této místnosti bylo velké a zamřížované. Bylo vidět hvězdnou oblohu a současně obrysy terénu. Strážný si na neštěstí vybral tuto závětrnou stranu hangáru a my jsme na to přišli až po delším čase, když jsme zaslechli jeho zakašlání a rozeznali ve tmě jeho siluetu. Zůstali jsme bez hnutí asi deset minut. Zdálo se, že se snaží z venku rozeznat vnitřek místnosti a nebyli jsme si jisti, jestli nás neslyšel nebo neviděl. Vítr ale stále bubnoval svoji melodii a hangárová vrata stále bouchala. Po deseti minutách pozorování se dal strážný do pohybu a zmizel ve tmě. Lehli jsme si na betonovou podlahu vedle okna zabalení až po uši do našich vojenských kabátů. Ten můj byl vůči Jožovi teplejší, kožený. Spánek stále nepřicházel, hlavou nám létaly různé myšlenky. Co kdyby najednou ze cvičných důvodů vyhlásili poplach. To by znamenalo zesílení stráží a možná i příchod mechaniků do hangáru a to by byl náš konec! Z myšlenek mě probralo chrápání Jože, které jsem ukončil mírným kopancem. Vítr byl na „naší straně“, maskoval zvuky, které nás mohly snadno prozradit.

Půlnoční nervák

Těsně před půlnocí jsme uslyšeli hlasitě: „Stůj! Kdo tam?“ a více jiných hlasů. To Joža probralo ze spánku. Pudově jsme sáhli pistolích, kdyby snad došlo k nejhoršímu. Samozřejmě proti samopalům bychom nevyhráli. Byli jsme na rozpacích, zda je to výměna stráží anebo

přivolaná posila na prohlídku hangáru v případě, že by měl strážný nějaké podezření o naší přítomnosti. Další možností byla snaha sabotérů zničit hangár i s letadly. Tato varianta však byla příliš fantastická na seriózní úvahu. Ozvalo se rachocení vnějších dveří. Srdce se nám rozbušila. Schoulili jsme se do podřepu, naše pistole nám dodávaly trochu odvahy, ale né moc! Čekali jsme kroky uvnitř hangáru, ale ty se po chvíli ozvaly jen pod oknem na druhé straně hangáru a postupně zanikly. Když se tam po nějakých deseti minutách kroky ozvaly znovu, byli jsme si jisti, že nebezpečí pominulo. Úder dvěří byl způsoben buď silnějším závanem větru, anebo samopalem, kterým některý ze strážných zaváděl o kovovou konstrukci. Zbytek času do začátku ohřívání oleje jsme již okamžitě nezamhouřili. Čím dál víc nám drkotaly zuby zimou. Vstávali jsme do úplné tmy a s radostí pozorovali hvězdné nebe, které nám usnadní náš „let do neznáma.“ Když jsme se rozhodli odejít z místnosti, najednou jsme zahlédli něco bílého a zvuk smrkání. Byl to opět strážný za oknem. Aby nás nezpозoroval, znovu jsme strnulí bez pohnutí, jen zuby nám drkotaly zimou. Co bylo horší, že zeslábnul vítr. V této situaci mi stále rezonovalo v hlavě heslo „Svoboda je milejší než život.“ Čas se vlekl. Byly už dvě hodiny ráno, když se strážný ztratil a my jsme mohli začít s ohříváním oleje.

Ohřívání oleje

Po špičkách jsme se blížili ke stěně s elektrikou, kde jsme měli všechno připravené. Na tomto místě září vařičů nebylo z venku poznat, ale bylo to hned vedle letadla, kde nebylo povolené ani okované boty, aby eventuelní jiskra nezpůsobila explozi hořlavých výparů. Požáru hangáru se Gusta nejvíce bál, když spal na strážnici s mechaniky. Naštěstí jsme žádné benzinové výpary necítili a s olejem jsme byli nadmíru opatrní. Teplota oleje uspokojivě stoupala a my jsme jen trnuli, aby vařiče ještě hodinu a půl vydržely. Byli jsme už také hladoví, a tak jsme sáhli po keksech a cukrovinkách, které měl Jožo ve své nástrojářské skřínce. Naše nálada byla opravdu bojová: „Bud' a nebo??“ Právě

mě napadlo, že „dnes“ je třináctého a ještě k tomu pátek. Zeptal jsem se Joža, co on na to? Prý to, zda nám pátek 13. přinese štěstí nebo neštěstí nikdy nebral do úvahy, ale teď by vsadil na třinátku. S největší pečlivostí jsme utírali kapky oleje, aby v případě, že by nám to nevyšlo, byla stále možnost to zopakovat.

Do příchodu Gusty zbývala ještě hodina a olej už byl vařící. Vypnuli jsme vařiče, aby ještě vydržely. Potichu jsme debatovali o „řmolu“ který nastane po našem útěku. Že budou muset hledat, kdo v letadle byl, a když přijdou na to, že dokonce tři, v dvojsedadlovém??? Počasí, jak jsme pozorovali přes okno, bylo beze změny. Tma, hvězdy a vítr. To byli naši průvodci „letu za svobodu“.

Gustův příchod ve 4.30 ráno

Přesně ve stanovený čas jsme uslyšeli pískat Domino. Bezpochyby to musel být Gusta. Ten po výměně dozoru hangáru s velitelem stráže poslal strážného na stanoviště vzdálené 50 metrů od hangáru. V hangáru rozsvítil světla, a tak jsme mohli horký olej nalít do motoru. Vysvlékli jsme si kabáty a poskládali je na místo padáků do sedaček. Jednak byli těžké a plán na seskok padákem za daného počasí nepřipadal v úvahu. Společně jsme otevřeli dva díly skřipavých dveří, ale třetí část se podařilo dát do pohybu jen kopáním a vynaložením veškerých našich sil. To by nám ještě chybělo, dveře, co nešly otevřít! (Jožo mi později pověděl, že na to s Gustem zapomněli, a že normálně otevření dveří vyžadovalo sílu půl tuctu mechaniků.) Naše Arado jsme vytlačili ven, minouce otvor asi jen na šířku dlaně.

Nahodění motoru

Elektrický agregát na startování motoru hned naskočil. To už jsem seděl v kabině. Ale se startem byl problém. Totiž tato verze Arada měla startovací páčku jinde, než jsem byl zvyklý a ve tmě jsem ji nemohl najít. Gusta hned přiskočil s baterkou a ukázal mi, kde je startér umístěn. Po pár otáčkách motor naskočil. Prozatím běžel hladce a tlak oleje byl normální. Jožo vypnul agregát,

vypojil kabel ze zástrčky letadla a oba se bleskově usadili na zadním sedadle. Gusta a Jožo se museli umístit tak, aby nepřekáželi pohybu řídicí páky, která je též u zadního sedadla, a a také tak, aby se kabina dala zavřít. Tak museli sedět jeden na druhém. Nyní byla aktuální otázka vyvážení. Další osoba na palubě svou váhou znamenala přetížení letadla, což bývá častou příčinou havárií. Neznali jsme žádný případ, kdy by v zadní části kabiny Arada seděli dva lidé. Předem jsme zjišťovali technické údaje a nakonec došli k závěru, že se to vzhledem na vysoce výkonnou konstrukci letadla a sílu motoru musí podařit!

Start do tmy

Trvalo to asi 15 sekund od naskočení motoru, než jsme začali startovat. Opatrně jsem přidával plyn. Motor zpočátku vynechával, střílel do výfuku a nedával dostatečný výkon. Po několika sekundách manipulování s pákou plynu se svíčky vypálily a chod motoru ustálil, takže jsem mohl přidat plyn! Otáčkoměr začal ukazovat 3,100 ot/min a motor už hladce běžel a to mi dodávalo důvěru v úspěšný start. Stopy podvozku v zasněžené trávě, vířící sníh za námi a určitě i strážný byli svědky našeho dobrodružství. Polohu čela letadla vůči neviditelnému horizontu jsem mohl těžko posoudit, což bylo pro start do tmy obtížné. Před námi a ani v dálce nebyly žádné světelné body, jen hluboká tma. Samotný směr startu jsem udržoval podle hvězdy Polárky vysoko nad obzorem. Zdálo se mi, že tentokrát zářila mnohem jasněji než obvykle! Per ardua ad astra – Přes překážky ke hvězdám!

Stoupání

Dříve než jsme si to stačili uvědomit, jsme byli ve vzduchu. Silný vítr nám k tomu dopomohl. Můj první pocit byl ten, že je třeba výjimečně silně tlačit na knipl, aby se Arado udrželo v mírném stoupání. Musel jsem posunout trim pro vyvážení úplně dopředu, až do krajní polohy. V malé výšce jsem zasunul podvozek a klapku a vrtuli nastavil na „hru-bý náběh“. Ve strmé stoupavé zatáčce doleva jsme pozorovali letiště, zda se

tam něco děje. Přirozeně, tak brzo si nikdo neuvědomil, že jsme ukořistili jeden z našich „drahokamů“ a to Arado C2 „UB-18“.

Doslova v „poslední minutě“ jsme nenápadně zmizeli. Štábní kapitán Kalod přijel po obědě z Prostějova s dekretem o mém propuštění, a tak se pro ně třináctka stala osudovou.

Kurs Bratislava

Zadní kabinu uzavřeli až ve vzduchu, když se Gusta mohl „usadit“. Odstarovali jsme 3 minuty před pátou, tři minuty před plánovaným příchodem mechaniků do denní služby. I přes menší problémy to zatím vypadalo, že celá naše akce bude úspěšná. Připravil jsem si mapu a baterkou ověřil správný jihozápadní kurs 226 stupňů na Bratislavu. Rychlost byla 240 km/h, pravděpodobně zvýšená větrem v zádech na 300 km/h. Světla Piešťan se rychle ztrácela a neonová světla 140 metrů vysoké Kostolanské vysílačky jsme měli vlevo. Ta nám při nočním létání vždy sloužila jako výstraha, abychom nezaletěli příliš daleko od základny. Následovala Trnava a zasněžené Karpaty, které ve tmě pěkně vynikaly. Nebezpečí pronásledování stíhacími letadly bylo minimální, protože Brno nebo Přerov byli příliš daleko. Přesto jsme ale pozorovali prostor okolo nás „co kdyby?“ Myšlenky na nouzové přistání v noci jsme hodili za hlavu, věřili jsme motoru, který zásluhou Gusty a Joži byl v „típ – top“ kondici. Nouzové přistání bez podvozku a posádky bez popruhů by neskončilo dobře ani za dne, neřkuli v noci a dostat se po nouzovém přistání za hranice by bylo nemyslitelné.

Nad Bratislavu jsme přiletěli za 17 minut. V 700 metrové výšce jsme přelétali nad Kolibou, neonky vysílacích stožárů a osvětlené pracoviště jsme hned rozpoznali. Soustředil jsem se pohledem na Kalvárii a Langsfeldovu ulici, kde jsem zahlédl i pouliční lampu, která svítila vedle našeho domu. To bylo rodičům mé poslední: „Sbohem a na shledanou!“ Komunikace mezi zadní částí kabiny a mnou vpředu zatím nefungovala. Kukly sloužící k dorozumívání bylo třeba zapojit a zatím byla tma a nebyl čas. Škoda! Nemohli jsme se pokochat ani

„Operace Domino“ – ilustrační obrázek znázorňuje náš přelet přes „Železnou oponu“ 13. března 1953

světly Bratislavy, protože než jsme se nadáli, už se pod námi stříbřil Dunaj a tím i hranice Rakouska. Bylo třeba jednat!

Sovětský radar a Migy

Během našeho plánování úletu jsme předvíkali, že sovětské Migy jsou v pohotovosti na základně u Vídně. Také jsme věděli, že mají letištní radar, který zaznamenává pohyb letadel, ovšem tak jako každý jiný radar i ten sovětský neukáže nízko letící objekt. Rozhodli jsme se je oklamat a to tak, že jsme po přeletění Dunaje změnili směr na Vídeň a jednu minutu sestupovali. Když jsme se dostali k zemi, byli jsme si jisti, že nás radary ztratily z dosahu a já jsem udělal zatáčku do leva na jihozápadní kurs 246 stupňů směrem k britské zóně.

Po několika minutách jsme uviděli polohová světla a zářící trysky Migů tam, kde bychom byli při dodržení předešlého směru. To nám potvrdilo, že klička byla úspěšná a že jsme sověty podvedli! Setkání s Migy pro nás mohlo být osudné. Za tmy nás ale nemohli uvidět a hledali nás jinde, než kde jsme skutečně byli. Ze zadní kabiny jsem zaslechl něco jako „sukyn syn, sukyn syn, idi damoj!“

Nízký let za tmy

Byla stále příšerná tma. Sem tam jsme viděli osvětlené vesnice, kterým jsme se vyhýbali a pro jistotu kličkovali. Ani nás nenapadlo, že hned po levé straně je Neziderské jezero a Maďarsko. Nízký let za noci není nic pohodlného. Chvillemi jsem měl pocit, že jsem příliš nízko

nad stromy a soustředoval jsem pozornost hlavně dopředu, majíce obavy z vyšších neosvětlených objektů. Najednou jsme se bez nějakého bližšího varování ocitli na okraji nějakého letiště. Předpokládám, že to bylo Vídeňské Nové Město. Mělo osvětlené hangáry a stožáry a nějaká sportovní letadla. Čas na studování mapy rozhodně nebyl, musel jsem dávat absolutní pozor na terén před námi. Postupně se začalo rozednívat. Přidal jsem plyn a zvýšil rychlost na 300 km/h, abychom se co nejrychleji dostali pryč ze sovětské zóny. Před námi byly kopečky, potom kopce stále vyšší a vyšší a zasněžené pohory.

Železná opona

Mírně vpravo se rýsoval vrch Schneberg vysoký 2,075 metrů. Byla to bodová hranice mezi sovětskou a britskou okupační zónou. Výšku jsem si ověřil podle výškoměru. Tak jsme po 23 minutách letu po překročení československých hranic doletěli k „Železné oponě“ a ocitli se v britské zóně. Mohutné „hurá, hurá, hurá“ se ozývalo ve sluchátkách nově zapojené interkomunikace mezi mnou a Gustem s Jožou. „Neuvěřitelné! Jsme svobodní!“ Toto obrovské „bikini“ radosti jsme nedokázali ovládat a křídly jsme mávali a mávali. Právě vycházelo slunce a pod námi bylo panorama krásných zasněžených hor.

Letíme na západ

Myslím, že to byl Gusta, kdo mi pomohl s řízením ze zadního sedadla, abych se

mohl věnovat studiu mapy. Přiletěli jsme nad městečko, měl to být Bruck a. d. Mur, ale nápis na železniční stanici se nedal rozpoznat. Kurs jsme měli 250 stupňů (skoro na západ), byl do Fonsdorfu v britské zóně. Vzhledem k tomu, že nám rychle ubývaly pohonné hmoty, jsme původní plán letu k Američenům do Lince nebo do Mnichova nemohli uskutečnit.

Protivítř zesiloval a v dálce se rýsovala nějaká frontální porucha. Černé mraky až po zem nám bránili pokračovat v letu do Fonsdorfu. Rozhodl jsem se vyhnout bouři a změnil jsem kurs na další letiště v našem plánu, kterým byl Graz. Vrátili jsme se zpět k železnici a kopírovali ji na jihovýchod. Nízké mraky tu a tam nám jen zpestřovali let. Musel jsem více snížit rychlost, abych šetřil palivo a přepnout na pravou benzinovou nádrž, abychom mohli bezpečně pokračovat. Letového času už mnoho nezbyvalo, ale vzhledem na skvělý výkon motoru, který byl asi po generálce, byla spotřeba benzínu celkem přijatelná. Gusta ji odhadoval asi na 120 litrů na hodinu. Sovětských stíhačů jsme se nemuseli obávat, byli jsme hluboko v britské zóně. Sluneční paprsky pronikaly plexisklem kabiny a začaly nás příjemně ohřívat.

Štýrský Hradec

Překvapivě Graz se již objevil před námi. Pokračovat dál na jih už by nemělo smyslu, protože za dalších 10 minut už bychom byli v Jugoslávii. Chtěli jsme si ověřit název železniční stanice Graz, ale

kromě reklam na pivo, které nás zrovna nezajímaly, se nám název stanice opět nepodařilo přečíst. I když jsme letěli nízko nad spícím městem, nikde jsme neviděli nic, co by nás ujistilo, že Graz je v britských rukách. Nebyly zde žádné ruské ani anglické reklamy. Jaká nejistota. Během posledních osmi roků se okupační zóna mohla změnit. Právě toho jsme se nejvíce obávali. Letiště Talerhof jižně od města bylo v porovnání s našimi velké. Přistávací plocha byla označená jehličnatými větvemi, jak to praktikují sověti, a nikde ani stopy po letadlech. Radary na pravé straně také nemuseli patřit spojencům. Nízký přelet nán nedával žádnou jistotu, že nejsme u Rusů!

Jiskra naděje

Přece jsem si však všimnul něčeho, co ve mně vzbudilo naději. Byli to dva vojáci před vchodem do kasáren v zelených uniformách s bílými pásky a opasky s řemenem napříč těla, přesně takových, jaké jsme vidali v západních filmech („MP“ – military police), vojenská policie. Joža s Gustou se v tu chvíli dívali na opačnou stranu, ale povědět jsem jim tuto dobrou zprávu nemohl, protože vypadlo naše rádiové spojení. Překřičet hluk motoru nešlo. Udělali jsme okruh, pak jsem vysunul podvozek, vytáhnul klapky a šel na přistání. Připadal jsem si jako pilot aerolinií, který pěkně tiše přistává. Dotáhnout knipl dozadu kvůli „přeplněné“ zadní kabině nebylo možné. Ocas letadla po jedna a půl hodinovém letu pěkně tiše sednul do trávy. Roloval jsem k hangárům, které měly označení No 1, No 2 atd. s podtrženým písmenem „o“, což by mohlo být i ruské „nomer“.

V zajetí?

Najednou se vyrojilo asi půl tuctu vojáků s puškami. Neměli spojenecké uniformy. Ty jejich byly šedomodré barvy. To nejvíce vystrašilo Gustu a Jožu. Začali řvát: „Otoč to, otoč to, startuj, to mohou být Rusi.“ Já jsem měl ale stále před očima podobu anglických „MP“ stráží a vypnul jsem motor. Ten samozřejmě bez agregátu nešlo znovu na-

Vladimír Krman, jeho bratranec Jozef Fleischhacker a jejich nejlepší přítel Gustav Molnár po šťastném přistání v Grazu v britské zóně v Rakousku 13. března 1953

hodit, ale stejně jak daleko bychom uletěli bez benzínu.

Kluci byli nadmíru „naštvaní“ nazývali mě takovými jmény, jako nikdy před tím. Snažil jsem se jim říct, že Angličani jsou hned vedle v kasárnách, že jsem je viděl, ale nic nepomáhalo. Stráž se zdviženými puškami se k nám blížily a slyšeli jsme: „Hände hoch!“ Přinutili nás odevzdat pistole. Gusta měl služební 9 mm „parabolu“ a my dva malé „duovky“. Já jsem se v zápětí lámanou němčinou zeptal: „Ist das Graz, ist das British?“ Odpověď zněla: „Ja wohl Graz, British, British...“ Nedovedete si představit, jaká to pro nás byla úleva. Nadávání ze zadu skončilo a s úsměvem a společným „hurá!“ jsme vystoupili z Arada.

Opatrně. Ale zdvořile nás vedli na jejich stanoviště. Tam nám položili pár otázek, jeden z nich mluvil lámanou češtinou. Když pochopili, že jsme političtí uprchlíci, zavolali Angličanům. Podali nám kovové hrnky a z konvice na kamnech nám nalili čaj s rumem. To nám perfektně sedlo, protože jsme se stále třáslí zimou. Nabídli nám bílý chleba, jaký jsme dávno u nás neviděli. Takové přijetí!

Angličané a svoboda

V zápětí se už objevily anglické Jeepy. Policisté v zelených uniformách s bílými

pruhy a řemeny byli ti, co mě přesvědčili, abych přistál. Hollywoodské filmy přece jen přispěly k úspěchu operace Domino. „Empíci“ nás převzali od rakouských strážných a našim domovem se na několik dní stalo britské velitelství. Postoj Angličanů k nám od samého začátku přesahoval všechna očekávání. Projevovali nám velký respekt a uznání. Moje znalost angličtiny ještě z akademie nám pomohla, abychom se domluvili. V poledne nám oznámili, že nám z Londýna poskytl „právo politického azylu.“ A aby naše radsot byla ještě větší, tak nás zavedli do místnosti, kde bylo rádio, a my jsme na vlastní uši slyšeli zprávy BBC a v nich naše (byť zkomoleně vyslovená) jména a slova „political asylum.“ Tak naše „rafácké“ heslo „Per ardva ad astra“ – Přes překážky ke hvězdám, získalo ten pravý význam, dosažení našeho cíle: SVOBODY!

(Konec.)

*Ze vzpomínek
Fredericka Tornila
alias Vladimíra Krmana
předaných redakci Hlasů národa
jeho manželkou Růženou*

MILADÝM

Prosba o víru, naději a lásku

Všichni se modlíme. Mnozí si postupně vytvořili svou vlastní modlitbu, kterou se pravidelně modlí. I já mám takovou modlitbu. Jde vlastně o vzbuzení tří božských ctností. Zní takto:

Bože, náš nebeský Otče, prosím Tě o víru, naději a lásku.

Prosím Tě, abych si živě uvědomoval, že jsi neustále s námi a že nás spojuješ. Prosím Tě, abych podle toho jednal i mluvil a žil v Pravdě. Prosím, abych byl dostatečně tichý, abych slyšel Tvůj hlas, a dostatečně pokorný, abych ho poslechl. Prosím, abych se naučil žít v Tvé přítomnosti, unesl váhu Tvé lásky a zář Tvé tváře.

Prosím Tě, abych se pevně opřel o neproměnný řád, který jsi stanovil, věřil v Tvá zaslíbení a trpělivě čekal na jejich naplnění. Prosím Tě, abys přijal mou vděčnost, že jsi mne povolal k bytí, a dal mi důvěru, že naplním úkol, který jsi mi svěřil. Dej, ať ho dobře poznávám a poctivě plním. Dopřej mi, abych Tě nezlamal, protože i to je Tvůj dar.

Prosím Tě o lásku, neboť je to život sám, jediný jeho důvod a jediný smysl, veškerá jeho barvitost a krása. Dovol mi, abych splynul s tím proudem, který od Tebe vychází a k Tobě se vrací, ale neztratil svou identitu a zůstal sám sebou. Dovol mi, abych života dosyta užíval s takovou vděčností, že se stane slavností ke Tvé slávě, a neodpírej mi vanutí Tvého svatého Ducha.

Prosím Tě, Bože, nauč mě milovat, být ochotný pomáhat, nepřehlédnout potřebného a být připraven přinášet oběti. Dej, ať nechovám zášť ani hněv a jsem ochoten ke smíru, odpouštět rychle, cele, trvale a opětovně. Ať každému přeji víc dobra, majetku, uznání a štěstí, než mám já sám. Nauč mě lidem více naslouchat a rozumět, brát vážně jejich pohled a odlišné názory. Dej mi moudrou trpělivost říkat lidem „ne“ tak, aby za to poděkovali. Doved' mne k tomu, že nikoho neodsoudím, protože o něm nevím dost a sám potřebuji Tvou milost, neboť jsem chybný. Vlož, prosím, do mého srdce mír, abych byl jeho nositelem, zvěstovatelem a spolutvůrcem. Amen.

Mons. prof. Petr Piňha

Neber si to osobně? Ber to osobně!

Jsem vdaná a máme s manželem čtyři děti, které vnímám jako velký Boží dar. Chci se podělit o zkušenost s Boží láskou, která k nám v životě promlouvá různými způsoby a která hledá sebemenší příležitost, aby se naše srdce setkala.

Často u vaření poslouchám různá kázání. A v jednom z nich kněz připomínal, jak číst Bibli. Jak její slova „vzít osobně“. Jak se máme Boha ptát: „Co jsi dnes pro mě nachystal? Co mi chceš říci? Čím ti dnes mohu udělat radost?“ S mojí únavou a prací kolem domácnosti mi zbývá málo času na čtení, ale dala jsem na radu toho kněze a vzala Bibli do rukou. Otevírám ji tedy a ptám se: „Pane Ježíši, znáš opravdu každou naši myšlenku? Řekni mi to, prosím Tě.“

Otevřu naslepo Bibli a zrak mi padl hned napoprvé na větu: „Ano, i vlasy na vaší hlavě jsou všechny spočteny.“ (Lukáš 12,7) Toužila jsem, aby mi Ježíš odpověděl, jestli vnímá všechna moje trápení a vše to bolavé a zraněné a On dal okamžitou odpověď.

O nějaký čas později, bylo to ráno a moc se mi nechtělo vstávat. Vzala jsem Bibli a ptám se Pána Ježíše: „Co ode mě dnes očekáváš?“ Opět otevřu naslepo knihu a zrak mi padnul na větu: „Co děláš, ospalče, vstaň a volej ke svému Bohu.“ (Jonáš 1,6) Píši o jedné z mnoha milostí, které stále zakouším. Učím se milovat Ježíše a vím, že On miluje vždy první, čeká jen na naše ano, žebrá o naši ruku. Miluji Tě, Ježíši. Dal jsi mi znovu poznat, že všechny okolnosti v našem životě vnímáš, že je bereš na vědomí a držíš vše pevně ve svých rukou.

Eliška
Z časopisu Milujte se 49/2019

Před 50 lety 20. července 1969 dosáhli lidé povrchu Měsíce

První člověk na Měsíci americký astronaut Neil Armstrong.

21. července 1969 poprvé vstoupila lidská noha na povrch Měsíce. Stalo se tak v rámci mise **Apollo 11** a prvním člověkem, který na povrchu Měsíce stanul, byl americký astronaut Neil Armstrong.

Trojici astronautů – velitele **Neila Armstronga**, pilota lunárního modulu **Edwina „Buzz“ Aldrina** a pilota velitelského modulu **Michaela Collinse** – v kosmické lodi **Apollo 11** vynesla 16. července 1969 raketa **Saturn V** na oběžnou dráhu Země. V programu **Apollo** to byl pátý pilotovaný let a třetí let k Měsíci.

O tři dny později, 19. července, přiletěli na oběžnou dráhu Měsíce. Dne 20. července 1969 se Armstrong a Aldrin v lunárním modulu spustili na povrch Měsíce. Při sestupu astronauty znepokojilo červené světlo poplachu, ale operátor v Houstonu jim doporučil výstrahu ignorovat s tím, že šlo o přetížení počítače. V závěrečné fázi přistání řídil ručně Armstrong. Byl nucen vyhýbat se kamenitému terénu a zbývala jim méně než třicetivteřinová zásoba paliva. Šťastně však přistáli ve 20:17:40 UTC v Moři klidu (*Mare Tranquillitatis*). V době odpočinku a přípravy na výstup z malého magnetofonu pustili **Novosvětskou symfonii Antonína Dvořáka**.

O šest hodin později po přistání, 21. července ve 2:56 UTC, vstoupil Armstrong jako první člověk na povrch Měsíce. Poté pronesl slavnou větu: „*That's one small step for a man – one giant leap for mankind.*“ (Je to malý krok pro člověka, obrovský skok pro lidstvo.)

V přímém přenosu Armstrongův sestup po žebříku a první kroky na Měsíci vidělo a slyšelo odhadem na 600 miliónů lidí, pětina lidstva. Za ním vystoupil Buzz Aldrin a společně pak během více jak dvouhodinové vycházky plnili připravený program. Vztyčili americkou vlajku, fotografovali, nasbírali 22 kg měsíčních hornin a rozmístili přístroje koutový odrazeč a seismograf. Fotografování měl za úkol Armstrong, proto je pouze na několika snímcích pořízených Aldrinem, kterému aparát na chvíli půjčil. Ve 4:57:08 UTC Aldrin a v 05:09:33 UTC i Armstrong se vrátili do modulu. Po 21 hodinách a 31 minutách pobytu na povrchu v 17:54 UTC odstartovali zpět ke Collinsovi, který zatím čekal ve

velitelském modulu na oběžné dráze Měsíce. Po spojení s velitelským modulem 21:35 UTC se všichni vydali následující den na zpáteční cestu k Zemi.

Všichni tři astronauti v pořádku přistáli v Tichém oceánu 24. července 1969 a okamžitě si vysloužili celosvětové uznání. Museli ovšem napřed tři týdny prožít v karanténě kvůli ochraně proti zavlečení mimozemských organismů.

Po úspěšném přistání na Měsíci astronauti **Apollo** procesovali Spojené státy a koncem září vyrazili na pětáctiřetidenní putování po třidvaceti zemích světa, které mělo demonstrovat dobrou vůli Ameriky a předvést program **Apollo** jako úspěch celého lidstva. Během těchto setkání s lidmi mělo možnost vidět posádku **Apollo 11** ohromné množství návštěvníků, odhaduje se 100 až 150 miliónů diváků, z nichž okolo 25 tisícům se podařilo s astronauty podat si ruku či obdržet autogram.

V rámci amerického vesmírného programu **Apollo**, přistálo na měsíčním povrchu přistálo dvanáct astronautů. Všechna přistání proběhla v letech 1969–1972. Další dvanáct astronautů se dostalo na oběžnou dráhu Měsíce nebo kolem něj proletěli. Byli to astronauti v přípravných letech **Apola 8** a **10** a astronauti, kteří kroužili ve velitelských modulech, kde čekali na návrat posádky, která na Měsíci přistála.

Pro nás je zajímavostí to, že americký astronaut **Eugene Andrew Cernan** se narodil v r. 1934 v Chicagu. Po otci pochází z Kysúc na Slovensku, po matce z jižních Čech. Byl druhým Američanem, který při letu kosmické lodi **Gemini 9** v r. 1966 vystoupil do volného kosmického prostoru. V programu **Apollo 10** obletěl Měsíc v r. 1969 a nakonec se stal velitelem poslední americké výpravy na Měsíc a **Apollem 17** v r. 1972. V říjnu 1974 poprvé navštívil vlast svých předků a tuto návštěvu zopakoval o dvacet let později.

Americký astronaut **James Benson Irwin** (1930-1991), člen expedice **Apollo 15**, osmý člověk na Měsíci řekl: „To, že chodil Ježíš Kristus po zemi, znamená pro mne nekonečně víc než to, že člověk chodil po měsíci.“

Podle wikipedia a www.vira.cz

Americký astronaut **Eugen Cernan** byl v roce 1972 posledním člověkem na Měsíci. Po otci byl slovenského a po matce českého původu. Měl s sebou i československou vlajku.

Hijackers of the Catholic Faith

On June 12, 2019 Governor J.B. Pritzker wiped out all legal protections for unborn babies. Illinois is now the most progressive state in regards to abortion in the USA. On June 12 Illinois joined eight other states & DC that also allow for unborn babies to be murdered up until birth. As taxpayers many of us in these progressive states are being forced to pay for the abortions. I hope as Catholics you will be outraged at the background of how this all came to be and will start being proactive in the defense of the defenseless.

According to the Guttmacher Institute, the states that are murdering the pre-born now include Alaska, Colorado, Illinois, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York, Oregon, Vermont, and D.C. To understand how abortion became legal and rampant in the US, its imperative to understand its origins in the political spectrum. John Fitzgerald Kennedy was the first, and to this day, the only Catholic President of the United States. This is why its especially disturbing that the large political Kennedy family is so supportive of abortion. The issue of abortion in relation to politics made its mark after a meeting at the Kennedy compound in Massachusetts in 1964 (after JFK's assassination). The Kennedy family and its advisers were persuaded by leading theologians and Catholic college professors on how to promote abortion with a clear conscience. You read that correctly. Esteemed "Catholics" played a large role in the acceptance of the murders of the unborn. According to his book, *The Birth of Bioethics*, former Jesuit priest Albert Jonsen, emeritus professor of ethics at the University of Washington, recalls the Kennedy meeting well. He writes about how he and Rev. Joseph Fuchs, a Catholic moral theologian, along with Rev. Robert Drinan, dean of Boston College Law School and later a Democratic US Representative and three academic theologians, Rev. Giles Milhaven, Rev. Richard McCormick and Rev. Charles Curran, enabled the Kennedy family to redefine how Catholics view abortion. Mr. Jonsen also explained that the Kennedys were influenced by the position of another

Jesuit, the Rev. John Courtney Murray. It was the consensus at that fateful meeting that Catholic politicians "might tolerate legislation that would permit abortion under certain circumstances if political efforts to repress this moral error led to greater perils to social peace and order." So what does that mean exactly? We know from the biography of the founder of the Birth Control League that later became Planned Parenthood (the largest abortion provider in the USA) Margaret Sanger, that abortion was created as population control. Sanger was also a believer in the sick practice of eugenics, made "popular" of course by the murderous Nazis. In addition to controlling the population, The Center for Medical Progress reported that two of Planned Parenthood's business partners, DaVinci Biosciences and DV Biologics, have admitted guilt in a \$7.8 million settlement with the Orange County District Attorney for selling aborted baby body parts from Planned Parenthood of Orange & San Bernardino Counties for profit in violation of federal and California law. So now we know the true reason that abortion is so abundantly promoted. IT'S A LUCRATIVE BUSINESS! With full term abortion, does a larger baby produce a bigger profit?

In 1973 after Roe v Wade was enacted, Democratic politicians came to the conclusion that the powerful abortion lobby could serve to finance their campaigns. Politicians also began to realize that, despite the Catholic Church's teachings to the contrary, its bishops and priests had curtailed their public roles of responding negatively to those who promoted a pro-choice agenda. The Democrats jumped on this "opportunity" to gain funding. A few months after the Roe v Wade decision, another evil organization set out to further destroy the sanctity of life. Catholics for Choice was originally called Catholics for a Free Choice and was founded as a 501(c)(4) lobby in New York City in October 1973, by three members of a local chapter of the National Organization for Women, Patricia Fogarty McQuillan, Joan Harriman, and Meta Mulcahy. The CFC's

founders were worried that the "gains" of the Roe decision could be temporary if an organized anti-abortion movement, supported by the Catholic Church, gained momentum. From its commencement, Catholics for Choice has rejected the teachings of the Catholic Church on abortion and has proclaimed that the organization does not recognize the authority of the Church, the Pope and the bishops on these matters. So why in the world are most of the 51 million Catholic adults in the USA not doing anything about the murder of babies?

There are many things that can be done to support the pro-life stance. Voting in local elections and researching the political stances of politicians is of vital importance. Peaceful protests outside abortion "clinics" is another way to do something. The annual March for Life is the largest pro-life event in the world and has taken to the streets of Washington DC every year since Roe v Wade. Next year it will be held on January 24, 2020. A few weeks ago I met Joseph Scheidler, the 93-year-old National Director of the Pro-Life Action League in Chicago and former Benedictine monk who has been fighting abortion since the year it was legalized. His advice is "evil must be resisted, and when you see a grave evil, like abortion, you are bound to use every legal means to fight it."

Educating one's self about the money behind the evil of those that make our laws and boycotting business that fund and promote abortion is another way to make a huge difference. Catholics for Choice has received funding from George Soros, Warren Buffett, the Ford Foundation, the Rockefeller Foundation and the Playboy Foundation among others. Its time for Catholics to realize and do something about the fact that our faith has been hijacked. How can an organization that is the polar opposite of what Catholicism is be allowed to call itself Catholic and pretend to represent Christians when its actions are that of Satan not Jesus, and are backed by immoral people and institutions with sinister agendas?

By Jana Kreck

Sustaining an invaluable resource

During the last half of the 19th century and throughout the 20th, one of the great achievements of the Catholic Church in the United States was the establishment and operation of thousands of elementary schools. Almost every parish, except the smaller rural ones, had a school. They flourished for four primary reasons: a strong birthrate among Catholics, the desire of parents, the selfless sacrifice of religious sisters and the commitment of pastors.

These primary reasons have changed dramatically in the last 40 years, resulting in the closing of many schools and enrollment decline in others. The waning birthrate has resulted in smaller class sizes and other operational inefficiencies. The precipitous drop in the number of women religious has raised the cost of operating parochial schools and has made tuition unaffordable or undesirable for many families. Many parents and pastors are willing to accept brief, weekly religious education sessions as an adequate substitute for daily schooling.

Yet, like so many natural resources, I believe Catholic schools are worth advocating because they are so valuable for the health of our faith.

With this in mind, I established a Schools Task Force well over a year ago and charged its members with recommending a plan that would move our elementary schools forward. The task force chose to focus on the governance and financial issues facing our schools, without ignoring Catholic identity, academic quality, marketing/enrollment, and facilities. The heart of their report

consisted of "Basic Principles to Guide Decisions for the Future of Catholic Education" and "Specific Strategies." This past spring, I consulted with a number of groups in the diocese to get their reaction to the task force's plan and, as a result, made a number of modifications.

As of July 1, the principles and strategies will become policy for the diocese. (They, as well as the decree establishing them as policy, are printed elsewhere in this publication.)

I am very grateful to the members of the Schools Task Force. They took their charge seriously, did a lot of background work and had a free exchange of ideas. At the end, there was not unanimous agreement on the outcome. All the members, though, were passionate about doing the best we can to strengthen our schools and provide an opportunity for as many Catholic children as possible to attend them.

This will require enormous cooperation and commitment. As with the task force, I do not expect that everyone in the diocese will agree with the principles and strategies or even with the desire to strengthen our schools.

Members of the Church are divided on so many issues these days. Even Jesus experienced people walking away from Him because they did not accept what He had to say. But faith and membership in the Church can never be a matter of picking and choosing, if for no other reason than our obligation to pursue a common mission. If we do not cooperate with one another, we will never succeed in proclaiming a single Gos-

pel and drawing people to a united community that is guided by one Holy Spirit.

Catholic schools are an important element of the mission of the Church in the Diocese of Joliet, whether an individual parish operates a school or not. Increasingly, we find that parishes need to work together, precisely because every parish on its own is not able to provide all of the important elements of our mission and ministry.

This admonition is especially pertinent for the leaders of our parishes, beginning with our parish priests. Not having his own school does not give a pastor license to be indifferent or even opposed to Catholic schooling. Recruiting students, supporting parents and providing financial assistance to schools is the responsibility of every parish and its leadership, anywhere in the diocese where Catholic schools exist.

There is no question that we are at a crossroads regarding Catholic elementary schools in our diocese. Many parishes have lost their schools in recent years. Other schools are right now under pressure. I am grateful to everyone - parents, pastors, administrators and teachers, parishioners - who work hard to make the schools in the Diocese of Joliet so great. The results of the Schools Task Force's efforts give us a wonderful opportunity to move positively into the future.

*By Bishop R. Daniel Conlon
Christ is our Hope, July 2019
www.dioceseofjoliet.org*

Beřkovský hýkal

Pohádková postava hýkala je smyšlená bytost českého lesního démona, nazývaného též hejkal či hejkaldo, někdy také divý muž. Jeho jméno je odvozeno od děsivého volání, které prý vydává. Zvláště nebezpečné je hejkalovo volání opětovat. Ten pak skočí člověku na záda a prožene ho po lese, nebo ho roztrhá na kusy. Nejmnocnější hejkalové se prý vyskytují na Plzeňsku. Mají prý podobu mužů pokrytých srstí či mechem, na hlavě nosí svazek kapradin. Chytají mladé dívky a berou si je za ženy. Když jim po čase takto unesená dívka uteče, roztrhají dítě, které v lese porodila. Hejkalové rádi děsí poutníky a odvádí je z jejich cest. Ochranou před hejkalem je prý přezutí bot, obrácení svých vlastních kapes a chléb. O hejkalech a divých mužích psal už Jan Amos Komenský v 17. Století. Tehdy je srovnával s antickými fauny a satyry.

Byli jste už někdy v lese v noci, když na obloze nesvítí měsíc? Zatímco venku, mimo les dohasíná večer, pod korunami lesních stromů houstne černo černá tma. Ten kdo jde za tmavé noci lesem, musí občas zvednout hlavu, aby se mohl orientovat podle noční oblohy. Když nečekaně šlápne na suchou větvičku, potom se mu zdá, že se její praskot hlasitě rozléhá do veliké dálky. Všude kolem je ticho. Jen občas to někde vpředu či za vašimi zády zašelestí. To nějaký malý noční dravec nebo jeho oběť přeběhne v nikdy nekončící honbě za potravou. Nikde se neozve hlas ptáčka. Jen zahoukání sovy nebo nařikání sýčka odkudsi ze tmy. Krásná je noc v lese, vznešená velebností lidmi nenarušené přírody. Když pak vyjde měsíc, mění se les v síť tmavých stínů a světlých pruhů, ledově bílých a mrtvolně studených.

Jednou v létě páslo několik mladých pastevců stádo krav na louce při beřkovských lesích. Pastva tam byla vydatná, kravkám chutnala tak velice, že ani své hlavy od země nezvedaly. A tak pasáči neměli co dělat. Aby se nějak zabavili, rozdělali si ohniček a začali si povídat. O čem? Víte přece, že se chlapci rádi navzájem straší. A tak se rozhovor stále

točil kolem bludiček, hejkalů, ohnivých mužů a vodníků. Každý vypravoval, co kdy slyšel, a ještě si k tomu trochu vymýšlel, aby to bylo hodně strašidelné. Jenom Štěpán Dvoreckých se všemu smál. Říkal, že ničemu takovému nevěří a sám že by se ani čerta nelekl. Jenže to opakoval tak často a s takovým důrazem, jakoby chtěl sám sebe přesvědčit, že se ničeho nebojí.

Jak se tak chlapci navzájem strašili, došli ve svém vyprávění až na divé ženy, obry a všelijaká d'ábelská zjevení. Najednou si všimli, že se už docela setmělo. A právě v okamžiku, když chtěli vstát, aby sehnali krávy do houfu, ozvalo se z lesa takové divné zahýkání. S chlapci to trhlo a Vašek Krutinů vykřikl: „Hejkal! To byl hejkal!“ A tehdy Štěpán Dvoreckých přídušeně vykřikl: „Já na něj zahejkám taky!“ Sotva to vyslovil, už ho to mrzelo, ale svoje slova zpět už vzít nemohl. „To bych ti neradil“, varoval ho Vašek. „Kdo na hejkala zahýká, ten ho tím náramně rozzlobí. Hejkal si myslí, že se mu kdosi vysmívá. Na takového člověka hejkal skočí a žene ho tak dlouho, až ho užene k smrti.“

A zrovna v tu chvíli to zahýkalo podruhé. Všichni chlapci se podívali na Štěpána. Věděl, že čekají, jak teď svoje hrdinství dokáže. A přesto, že měl strach jako všichni ostatní, otočil se k lesu a zavolal: „Hej, hej!“ Ale ještě neměl čas svoje ústa zavřít, když uviděl, jak se na něho z okraje lesa něco černého valí a

jak se to řítí přímo k němu. Rychle se obrátil a začal upalovat ke vsi, až se mu za patami prášilo. Ostatní chlapci, kteří neviděli to, co viděl on, za ním jen udiveně zírali. Pak na něj volali, aby se vrátil, ale bylo to marné. Ani se neohlédl.

Štěpán utíkal a utíkal. Cítil, jak to černé, co se z lesa vyvalilo, uhání za ním. A teď mu to dokonce skočilo na záda! Byl to hejkal! Štěpán div neupadl, když klopýtl pod nečekanou tíhou. Ale hned se vzpamatoval a běžel a běžel. Srdce se mu svíralo strachem, dech váznul v plících – to asi ten hejkal ho tak svíral a dusil. Než konečně před sebou zahlédl světla prvních beřkovských chalup, musel ještě chvíli vydržet. Konečně doběhl do vsi. Když spatřil prvního člověka, tíha z jeho zad zmizela. Hejkal se náhle ztratil, Štěpán byl zachráněn. Tu padl na zem jako bez ducha a celých 3 dny pak proležel v posteli, než se zase mohl postavit na nohy. Když uvážíte, že hejkala z přítomných malých pastevců neviděl nikdo jiný než právě on, pak malého Štěpána od lesa ke vsi hnál nespíše jeho vlastní strach.

S využitím knihy M. V. Kratochvíla:

Báje a pověsti z Čech

a perokresby Milady Marešové

připravil Jiří Kachlík, Česká republika

Foto na zadní straně:

Hýkal v Muzeu strašidel v Pelhřimově

